

Lundehund- nytt

Medlemsblad for Norsk Lundehund Klubb
nr 2, juni/juli 2015, 36. årgang

Kennel
VINTERSKOGEN

Tajgan
Samojedhund
Norsk Lundehund

ingvild.espelien@vinterskogen.no
www.vinterskogen.no
tlf 90114352

- Alle hunder kan spise VOM

Det er fordi hunden, som sin fetter ulven, er ett rovdyr – en ekte kjøtteter. VOM kommer i praktiske poser med frosne kjøttboller. VOM sikrer din hund ett sunt og næringsrikt kosthold, god fordøyelse og skinnende blank pels, hele livet!

NORSK - RÅTT - NATURLIG

VOM

Hundemat fra hundefolk til hundefolk

Lundehund-nytt

Redaksjonskomité:

Elin Mariboe Hovde, redaktør
Solveig Bjørkenes Steinnes, journalist
Jon Wagtskjold, produksjon

e-post: redaksjon@lundehund.no
www.lundehund.no/lundehundnytt

Postadresse:

Redaksjonskomitéen for Lundehund-nytt
v/Elin Mariboe Hovde, Snarumsveien,
3370 Vikersund

Copyright © Norsk Lundehund Klubb

Forfatterne er ansvarlige for innholdet i egne signerte artikler. Ettertrykk ikke tillatt uten forfatters eller redaksjonens tillatelse.

Trykk: Erik Tanche Nilssen AS
ISSN 1891-1919 (trykt utg.)
ISSN 1891-1927 (online)

Frister for innelevering av artikler

Utgave	Frist-dato
Nr 1	1. februar
Nr 2	1. mai
Nr 3	1. september
Nr 4	1. november

Annonsepriser

Medlemmer NLK		
	Per utgave	Helår 4 utg
Helside	500,-	1 500,-
Halvside	250,-	750,-

Øvrige annonsører		
	Per utgave	Helår 4 utg
Helside	1 000,-	3 000,-
Halvside	500,-	1 500,-

Alle priser for fargeannonser

Frist for innsending av stoff til neste Lundehund-nytt: 1. september 2015

Forsidebildet denne gangen er lille Mio, 4 måneder, på sin første jobb med å sanke måseegg. Han jobber konsentrert med å løfte egget forsiktig opp, men .. Eiere Nina Schneider og Danile Winkler i Tromsø synes han viser gode takter på Tromsø Lufthavn. Det er Nina selv som har fotografert Mio i et intenst øyeblikk i eggsankinga.

Innhold

Norsk Lundehund Klubb	4
Fra klubbens leder	4

Klubbaktiviteter

Tilbud om klubbjakker	7
Treff og spesialutstilling, 17 - 19. juli, Ål i Hallingdal	8
Innkalling og møtepapirer til Årsmøte i Norsk Lundehund Klubb, 17. juli 2015, Ål i Hallingdal	9
Love for Norsk Lundehund Klubb	30
SLS-utstilling, 1. august i Tidaholm	34
Camp Villmark 2015	58
Nytt fra Aust- og Vest-Agder	59
Nytt fra Hordaland og S&Fj	59
Nytt fra Nordland	60
Nytt fra Troms	61
Nytt fra Trøndelag	62

Artikler

Lundehund og utstilling	35
Glimt fra NLKs historie: Grensetreff og spesialene mellom Sverige og Norge	36
Krysningsprosjektet: Hvordan unngår vi å introdusere nye sykdommer?	38
Genetisk testing for IL?	40
Seminar om IL hos Norsk lundehund	42
Föring av lundehund med IL	44
Lundehunden og bjeffingen	48
Pelsproblemer hos Lundehund	50
Pseudopelade eller MMIFA hos Norsk lundehund	51
Sykling med lundehund	54

Faste poster

Lundehunder født, og hvor de dro	6
Lillelunden	56
Valpeformidling i NLK	63
NLK avdelinger	64
NLK Database (eng)	64
Komiteer og utvalg	65
NLK Fylkeskontakter	66
Kontaktpersoner ved mage-/tarmproblemer	66
Æresmedlemmer	66

Norsk Lundehund Klubb

Klubbens adresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/leder Rita Hartvigsen Daverdin,
Hyllanvn. 2, 7517 Hell

Klubbens regnskapsadresse:

Norsk Lundehund Klubb
v/kasserer Sigrun Rytter,
Eidsvollbakken 33, 2080 Eidsvoll
KTO: 7877 06 94409 ,
IBAN NO91 7877 0694 409 ,
BIC/SWIFT DNBANOKKXXX

Styret i Norsk Lundehund Klubb 2014/2015:

Felles e-post: styret@lundehund.no

Leder: Rita Hartvigsen Daverdin,
Hyllanvn. 2, 7517 Hell.
Tel. 922 36 662
e-post: leder@lundehund.no

Nestleder: Turid Helfjord,
Solgløttv 90, 2848 Skreia,
Tel: 902 74 775

Kasserer: Sigrun Rytter,
Sætreveien 406, 2092 Minnesund,
Tel: 974 76 608

Sekretær: Tove E. Strandmoe,
Helgerødve 234, 3233 Sandefjord,
Tel: 908 54 654

Styremedlem: Elin D.W. Johannessen
Breilia 9, 9600 Hammerfest,
Tel: 917 62 954

Varamedlemmer:
Alejandra Garcia
Store Landfall øvre 6 B, 3025 Drammen
Tel: 413 29 367
Gerd Langenes
Eiketjønnveien 22, 4640 Søgne
Tel: 909 05 070

Valgkomité:

Unni Hofstad (leder)
Gerd Haugen
Jan Opsanger
Geir Morten Jansberg (varamedlem)

Revisor:

Øyvind Hjelm
Odd Reidar Gautun

Seniorkontakt:

Margit L. Våtvik

Registrerte medlemmer i NLK:
431 pr 23. mai 2015

Fra klubbens leder

Hei alle sammen,

Først må jeg si tusen takk til alle som bidro til at klubbens IL-seminar ble så vellykket. Det ble en tettpakket helg på Vidaråsen Camphill i Andebu, med flotte faglige innlegg og mange gode stunder til prat. Vertene for arrangementet var Tove og Morten Strandmoe, og de gjorde en fantastisk fin jobb både før og under arrangementet. Vidaråsen var et rolig og vakkert sted som satte en harmonisk ramme rundt seminaret. Deltakerne kom fra hele landet og alle bidro sterkt til at vi hadde en hyggelig og god tone hele helgen. Jeg vil også nevne at vi hadde deltakere fra Sverige, Finland og Danmark som også bidro til å løfte problemstillingen bort fra sær-norske forhold.

Arrangementet på Vidaråsen ble gjort mulig på grunn av rause donasjoner fra klubbens medlemmer. Jan Ove Fornes har jeg nevnt tidligere. Petter Nilsen ga oss penger slik at våre utenlandske venner fikk økonomisk støtte til å delta. Andre medlemmer har også donert penger, men ønsker å være anonyme. HJERTELIG TUSEN TAKK TIL DERE ALLE!

Jeg var svært spent på hva vi kom til å lære av nytt om IL gjennom de to dagene med seminar. Hovedinntrykket er at de fleste spørsmål vi har om hunder ikke kan besvares av forskningsresultater for det gjøres ikke mye forskning på hund sammenlignet med andre domestiserte dyr.

Men vi kan lære av hverandre og det lille som er gjort på forskningssiden når det gjelder førsammensetning. Særlig gjelder dette når hunden er blitt klinisk syk og har fått diagnostisert IL. Her må vi nok fortsette slik mange gjør: prøve seg fram. Det som var største tankevekkeren for meg var hva som skjer for hunden får kliniske symptomer på IL. Pia Svedberg kalte det den kompensatoriske fasen. Det er den første fasen av et IL-forløp hvor hunden allerede starter å bryte ned muskelvev for å få nok protein til forbrenningen og leveren jobber på spreng for å motvirke små infeksjoner i tarmen på grunn av tarmtotter som dør og sprekker. Det er jo vanskelig å oppdage at en hund er i et forstadium til IL for de skjuler det så godt. Alle er nok «bæsj-inspektører» og det tror jeg gir en god indikasjon. Hvis det er endringer her som ikke forsvinner etter et døgn eller to så vær obs. Men Petter Nilsen nevnte noe som det også kan være lurt å holde øye med: hundens vekt. Hvis den plutselig øker uten at man har noen god forklaring kan dette indikere at den lekker væske ut i kroppen. Kanskje man allerede da skal redusere fettinnholdet i kosten.

Som forberedelse til besøk hos dyrlegen kan en liten oppsummering av inntrykk være nyttig. Avlsrådet jobber med en oppsummeringen av kunnskapen vi har, og når den er klar får et mer samlet sett med råd og vink.

I forrige nummer av LHN hadde Roar Torsteinsen en fin artikkel om foring av deres hunder. De har alltid brukt en diett med flere ingredienser enn bare tørrfor, og de bruker kokte grønnsaker og tran i små mengder. På seminaret snakket Sigrunn Rytter om hvordan vi kan bruke matvaretabellen for å finne ut hvor mye fett det er i maten vi gir hundene. Jeg har ikke tenkt på at det er mye fett i eggeplommen, eller at magert elgkjøtt inneholder Omega-3 fettsyrer. Når jeg nå skal lage tilleggsfôr til mine hunder skal jeg gå ut fra denne tabellen. Et annet moment som er nytt er at alt fett (fiskefett, plantefett eller animalsk fett) tas opp av lymfen, og er dermed skadelig for IL-syke hunder. MCT-olje tas i noe grad opp av blodomløpet i tarmen, men noe tas også opp i lymfen og gir dermed de samme problemene som det «vanlige» fett. Det betyr at vi må kutte ned på fettinnholdet til en IL-syk hund, kanskje helt ned til fettfri diett i en periode. Om dette kan ha andre skadevirkninger for hunden vet man ikke.

I løpet av seminaret var vi også innom andre faktorer som kan ha betydning som f.eks. stress. Det er vanskelig å si hva som er stress for en hund. Her er nok fortsatt det viktigste å øve på alle ukjente situasjoner, og ellers opptre rolig og normalt ved skarpe lyder eller andre lyder som hunden reagerer på. Stress virker negativt på hele kroppens immunsystem, og dermed også tarmen.

Mange fôrprodusenter kommer nå med kornfrie («grain-free») produkter. Ellen Skancke svarte på spørsmål om IL kan være det samme som glutenallergi hos mennesker, men igjen er svaret at det vet man ikke. Det gjøres i det hele tatt lite forskning på hund, slik at det er mange ubesvarte spørsmål.

Vi var også innom temaet Giardia hos lundehund. Det ble diskutert om lundehunden kan bli mer syk av Giardia enn andre hunderaser siden den har (medfødt?) problem med tarmen. Dette er overhodet ikke undersøkt, men er såpass interessant for veterinærmedisinen at vi kanskje kan få være med på et prosjekt på dette. Når det nye styret trer sammen til høsten er dette et tema vi skal ta opp igjen.

Siden den vitenskapelig baserte kunnskapen fortsatt er såpass mangelfull, må vi fortsatt stole på egne krefter. Dermed er det viktig med slike seminarer med jevne mellomrom, og jeg håper at vi skal ha økonomisk grunnlag for å gjøre dette med et par års mellomrom. IL-behandling er et viktig tema for å ta vare på lundehunden som rase inntil vi (langt inn i fremtiden) har mulighet for f.eks. genterapi.

Vi har altså startet noen viktige tiltak for å finne virkemidler til å takle IL-syndromet i rasen, fra erfaringsutveksling om fôringstiltak via stressmestring og sosialisering med bruks- og utstillingstiltak, til det veldig langsiktige krysningssprosjektet. På denne måten viser klubben våre omgivelser at vi virkelig arbeider meget seriøst med de, tross alt, få problemene rasen har. Vi har derfor heldigvis ikke fått rettet søkelyset mot rasen vår fra de som er opptatt av etisk og ansvarlig hundevavl, men derimot tatt saken i våre hender og jobber aktivt og åpent med problemstillingene både internt i egne rekker og eksternt overfor våre omgivelser. Bare fremtiden vil vise om vi lykkes, for det finnes ingen enkle løsninger på problemet.

Til slutt vil jeg ønske alle hjertelig velkommen til vårt treff med utstilling i Ål i Hallingdal. Jeg håper at riktig mange finner veien dit.

RIKTIG GOD SOMMER ALLE SAMMEN!

Vennlig hilsen
Rita H. Daverdin

Lundehunder født, og hvor de dro

Av Merete Evenseth, kartotekfører, Norsk Lundehund Klubb

Den 17.12.2014 ble det født en valp hos Sigrid Fossåen 6009 Ålesund
Kullnr: 150671

Far: Løvheims Magne - NO36801/09
Mor: Lundtolas Barbro Bella - 01190/08
Cæsar Mikkel - NO31952/15 H

Han er far til 3 valper
Hun er mor til 5 valper
8009 Bodø

Den 30.12.2014 ble det født valper hos Liv og Einar Skjevik i Stavanger
Kullnr: 150670

Far: Løvheims Ukko - NO40842/12
Mor: Paluna's Atla Troyadotter - NO30013/11
Paluna's Sandar Atlason - NO31948/15 H
Paluna's Saija Atladotter - NO31949/15 T
Paluna's Sinja Atladotter - NO31950/15 T
Paluna's Sunna Atladotter - NO31951/15 T

Hans første kull
Hun er mor til 12 valper
7140 Opphaug
Dk-4780 Stege Danmark
4021 Stavanger
5200 Os

Den 26.01.2015 ble det født en valp hos Silje og Magne Furenes, Sandnes, med Liv Skjervik som oppdretter.

Kullnr: 150994
Far: Rex - NO33718/12
Mor: Paluna's Ylva Atladotter - NO55387/12
Paluna's Ronja Ylvadotter - NO32832/15 T

Han er far til 8 valper
Hennes 1.kull
4306 Sandnes

Den 2.2.2015 ble det født en valp hos Alejandra Garcia, 3025 Drammen
Kullnr: 151475

Far: Navahoos Birk Yksander - S18786/2009
Mor: Løvheims Ratosk - NO51739/10
Falinn Av Revehjerte - NO34339/15 T

Han er far til 8 valper
Hun er mor til 2 valper
3025 Drammen

Importerte hunder:

Den 27.06.14 ble det født valper i Nederland hos Joke Tibben
Kullnr: 151004

Far: Lundklippe Gjalar - NHSB2861273
Mor: Avoin Soma Sissel - NHSB2741179
Lundklippe Groa - NHSB2971611 T

2350 Nes på Hedemarken.

Den 27.09.2014 ble det født valper i Danmark hos Susanne Stig Hansen
Kullnr: 150790

Far: Keesa's Lunde Qaqi - DK18366/2011
Mor: Paluna's Gaia Saradatter - DK18861/2007
Keeza's Lunde Unni - DK17770/2014 T

4308 Sandnes

Den 3.12.14 ble det født valper hos Linusson, Ingrid, Sverige
Kullnr: 151335

Far: Moonheim Kalles Elliot - SE19777/2013
Mor: Frontpage Tone - S63816/2009
Scilling's Gigolo - SE59881/2014 H

3550 Gol

Den 20.02.2013 ble det født valper hos Sonja Mikkelsen i Danmark
Kullnr: 134633

Far: Stein Lunde's Joker - DK16009/2012
Mor: Helager's Opus - DK01904/2011
Son-Mik's Brage - DK03244/2013

4629 Kristiansand

Styret gratulerer oppdretterne og de nye eierne med herlige valper, som er med å bringe kulturarven vår videre.

KLUBBJAKKE

Klubben ønsker å tilby medlemmer muligheten til å bestille Canelana hundeførerjakke med logo og eventuelt navn. Jakken er en softshelljakke i god kvalitet, som kan gjøres om til vest.

I første omgang ønsker vi å undersøke interesse for klubbjakke. Ta kontakt så snart som mulig om du er interessert og ønsker nærmere opplysninger.

Litt om jakken:

En praktisk tur- og treningsjakke i høykvalitets softshell i tre-lags polyesterstoff med pusteteknologi. Ermene kan tas av slik at du har jakke og treningsvest i ett plagg. Store og gode lommer foran og bak. Designet i samarbeid med aktive hundeførere. Ideell til tur, trening og konkurranse med hund.

- Store utvendige lommer til utstyr og treningseffekter
- Vannavvisende (vanntett, men ikke en regnjakke)
- Vindtett
- Puster
- Stramming i livet
- Avtagbare ermer (med glidelås)
- Avtagbar hette med avstivet brem
- Glidelåslommer på brystet og i sidene
- Borrelås lukking nederst på ermene
- Stramming nederst
- Maskinvask 40°

For mer informasjon og målskjema, se

<http://www.canelana.no/produkt/hundeforerjakken/>

Farger:

Jakken leveres i sort, rød, grønn, grå (gjennomfarget med brodert logo/navn) og lilla, rosa og kongebjørn (farget på hvitt, litt stivere og tynnere stoff, med trykt logo/navn).

Merk:

Klubbens logo er i grønt og sort, så det kan være lurt å tenke farge på jakken ut i fra det.

Størrelser:

XS, S, M, L, XL, XXL og XXXL.

Pris:

Prisen vil avhenge av hvor mange jakker vi bestiller, men vil ligge på rundt kr 1.500,- (vi er avhengig av minimum 10 jakker for å få denne prisen). Eventuell frakt kommer i tillegg, men vi forsøker å ha jakkene klare til treff og utstilling i Ål i Hallingdal 17.-19. juli, slik at de kan hentes der.

Bestilling:

Klubben vil stå for en samlet bestilling, hvor du betaler på forskudd. Grunnet trykk på jakken vil den ikke kunne byttes.

Ønsker du å bestille jakke?

Ta kontakt med Elin D. W. Johannessen

på e-post elin_dwj@yahoo.no eller mob. 917 62 954

Norsk Lundehund Klubb inviterer til treff og utstilling i Ål i Hallingdal

17. - 19. juli 2015

Program for helgen

Fredag 17.07.	kl 18:00 – 20:00	Norsk Lundehund Klubbs årsmøte. Skytterhuset
	kl 20:30	Sosialt samvær med grill. Vi holder grill og kull, du bringer egen mat. Skytterhuset
Lørdag 18.07.	kl 10:00	Spesialutstilling med utdeling av stort cert. Dommer Kurt Nilsson, Sverige og Maija Heinilä, Norge
	kl 19:00	Festmiddag med utdeling av dagens spesialpremier. Skytterhuset Meny : "Småmat" med drikke og dessert. Kaffe. Pris: kr 300,- , barn under 12 år gratis
Søndag 19.07.	kl 10:00	Mønstring av prosjekthundene v/ Christen Lang
	kl 12:00	Fjelltur

Påmelding

- Påmelding til utstillinga skjer elektronisk via NKK, påmeldingsfrist 18.06.2015. Spørsmål kan sendes til spesial@lundehund.no og merkes «Elin».
- Påmelding til «Barn og Hund» skjer i sekretariatet.
- Påmelding til festmiddag, bestilling av plass for bobil eller campingvogn og andre aktuelle spørsmål sendes til spesial@lundehund.no og merkes «Sverre». Frist for påmelding til festmiddag: 07.07.2015. Vedlagt finner dere et kart som angir overnattingsmuligheter.

HUSK: ALLE MÅ VISE GYLDIG VAKSINASJONSKORT FØR DE SLIPPER INN PÅ UTSTILLINGSPLASSEN. DE SOM HAR MED SEG HUND SOM IKKE SKAL STILLE I KONKURRANSEN MÅ OGSÅ VISE GYLDIG VAKSINASJONSKORT. ALLE HUNDENE SKAL VÆRE VAKSINERT I HENHOLD TIL NKKs REGLER.

Arrangementskomiteen:

Sigrunn Rytter, Sverre Skrindo, Elin Mariboe Hovde og Geir Morten Jansberg. Felles epost-adresse for hele arrangementet er spesial@lundehund.no.

Et slikt treff er avhengig av at flere hjelper til, derfor ber vi dere om å hjelpe oss med følgende: kafetjeneste, tombola, rigging av utstilling, sekretariat. De som vil hjelpe til sender epost til spesial@lundehund.no merket «Dugnad» og sier hva du kan bidra med.

Viktige telefonnummer:

Sverre Skrindo	+ 47 906 82 155
Geir Morten Jansberg	+ 47 476 26 707
Elin Mariboe Hovde	+ 47 905 91 433
Sigrunn Rytter	+ 47 974 76 608

Hallingdal feriepark

ca 12 km fra Liatoppen,
5 stjernes camping
www.feriepark.no

Sataslåtten

ca 6 km fra Liatoppen
sataslaaten.webs.com/

Liatoppen Liapark

Utstillingsområde
Campingvogn
Bobilplass

INNKALLING TIL ÅRSMØTE I NORSK LUNDEHUND KLUBB

den 17. juli 2015 kl 18:00 - 20:00
i Skytterhuset, Liatoppen Liapark, Ål i Hallingdal (se vedlgte kart),

Dagsorden

Åpning av årsmøtet ved leder

1. Godkjenning av antall stemmeberettigede
2. Godkjenning av innkalling
3. Valg av møteleder
4. Valg av referent, tellekorps og to personer til å underskrive protokollen
5. Endring av lover for Norsk Lundehund Klubb tilpasset lovmal fra Norsk Kennel Klubb
6. Årsmelding
7. Regnskap
8. Budsjett
9. Fastsettelse av kontingent til Norsk Lundehund Klubb
10. Innkomne saker.
11. Saker fremmet av styret
12. Valg

Velkommen på årsmøte!

Styret

MERK: FRIST FOR INNSENDING AV SAKER SOM MEDLEMMENE ØNSKER Å TA OPP ER 5 UKER FØR ÅRSMØTET. SAKER MÅ VÆRE STYRETS LEDER I HENDE INNEN 15. JUNI 2015

SAKER SENDES TIL:

Rita H. Daverdin, Hyllanveien 2, 7517 Hell. E-post: leder@lundehund.no

ÅRSMELDING FOR NORSK LUNDEHUND KLUBB FOR PERIODEN 2014 – 2015

TILLITSVALGTE

Styrets sammensetning

Leder: Rita H. Daverdin, Stjørdal (2 år)

Nestleder: Turid Helfjord, Skreia

Sekretær: Tove E. Strandmoe, Sandefjord (2 år)

Kasserer: Sigrunn Rytter, Minnesund (2 år)

Styremedlem: Elin D. W. Johannessen, Hammerfest

Varamedlem: Alejandra Garcia, Drammen (1 år)

Varamedlem: Gerd Langenes, Søgne (1 år)

Tallene i parentes angir hvor mange år styremedlemmet ble valgt for ved siste årsmøte. De som det er ikke angitt år bak var ikke på valg i 2014.

Utsending til RS i NKK: Sigrunn Rytter, Minnesund, var klubbens representant ved NKKs representantskapsmøte og dialogmøte i november 2014.

Revisor: Øyvind Hjelme, Harstad

Vararevisor: Odd Reidar Gautun, Trondheim

Valgkomite:

Unni Hofstad (leder), Vikna

Gerd Haugen, Storsand

Jan Opsanger, Dimmelsvik

Varamedlem: Geir Morten Jansberg, Brandval

MEDLEMMER

Medlemskategori	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 – 2015
Hovedmedlem	306	330	344
Husstandsmedlem	25	28	27
Utenlandske medl.	40	35	25
Æresmedlem	5	4	4
TOTALT	376	398	400

Kommentar:

Vi har en relativt stabil medlemsmasse. Styret ser det som en styrke for klubben av vi har trofaste medlemmer fra år til år. Alle er med å dra lasset å hver sin måte.

STYREOPPNEVNTTE KOMITEER OG MEDARBEIDERE

Avlsrådet:

Christen Lang, Bergen (leder)

Hanna Gautun, Trondheim

Bård Mathias Andersen, Mo i Rana

Mari Johannessen, Rena

Arbeidsgruppe kryssing: avlsrådet utvidet med Turid Helfjord fra styret

Arbeidsgruppe foring: Karen Elise Dahlmo, Mosjøen (leder) og Ellen Brattbakk (Mosjøen) i samarbeid med avlsrådet

Arbeidsgruppe adferd kryssningshunder: Sigrun Rytter, Elin D. W. Johannessen, Christen Lang + 2 eiere (ikke oppnevnt)

Kontaktpersoner ved spørsmål om mage/tarm problemer:

Gerd Haugen, Sætre

Turid Helfjord, Skreia

Unni Hofstad, Vikna

Liv Skjervik, Sandnes

Rita H. Daverdin, Stjørdal

Valpeformidler:

Liv Skjervik, Sandnes

Norsk Lundehund Klubbs database:

Marc Daverdin, Stjørdal (databaseansvarlig)

Merete Evenseth, Tromsø

Avlsrådets medlemmer

Hjemmesiden:

Ragna Fossen, Oslo (redaktør)

Elin Mariboe Hovde, Vikersund

Lundebua:

Karen Elise og Jon Dahlmo, Mosjøen

Lundehundnytt:

Elin Mariboe Hovde, Vikersund (redaktør)

Jon Wagtskjold, Bergen

Solveig Steinnes Bjørknes, Bardu

Årets utstillingshund:

Unni Hofstad, Vikna (leder)

Dagrunn Mæhlen, Lensvik

Årets aktivitetshund:

Elin D. W. Johannessen, Hammerfest (leder)
Irene Stølan, Ålesund

Arbeidsgruppe for informasjonsstrategi:

Jon Wagtskjold, Bergen (leder)
Elin D. W. Johannessen, Hammerfest
Rita H. Daverdin, Stjørdal

Hundekartoteket med spørreskjema om hundens helse, kull og parringer:

Papirarkiv: Gro Viken, Sør-Fron
Elektronisk arkiv: Merete Evenseth, Tromsø

Medlemskartotek:

Merete Evenseth, Tromsø

Klipparkivet:

Anne Lise Torsteinsen, Vøyenenga

Lundehundkalenderen:

Hilde Nordtiller, Trondheim

Ansvarlig for stand på messer:

Geir Morten Jansberg, Brandval
Gro Viken, Sør-Fron
Roger Gibson, Oslo
Turid Helfjord, Skreia (fra mars 2015)

Fylkeskontakter:

Finnmark: Elin D. W. Johannessen, Hammerfest
Troms: Merete Evenseth, Tromsø
Nordland: NLK avd. Nordland v/styret
Nord-Trøndelag: Unni Hofstad, Vikna
Sør-Trøndelag: Solvor Melum, Trondheim (frem til mars 2015). Deretter ble funksjonen innlemmet i NLK avd. Trøndelag
Trøndelag: NLK avd. Trøndelag v/styret
Møre og Romsdal: Tove-Ann Lillevik Vatne, Ørsta
Sogn og Fjordane/Hordaland: Kari Øvstedal, Eivindvik (frem til 15. mars). Torbjørg (Lille) Wagtskjold fra 15. Mars.
Rogaland: Liv Skjervik, Sandnes
Aust og Vest-Agder: Tor Omholt (frem til mars 2015). Deretter Gerd Langenes, Søgne
Hedmark: Geir Morten Jansberg, Brandval
Oppland: Gro Viken, Sør-Fron

Buskerud, Vestfold og Telemark: Gerd Haugen, Sætre
Akershus, Oslo og Østfold: Roger Gibson, Oslo
NLK avd. Nordland v/leder Karen Elise Dahlmo, Mosjøen
NLK avd. Trøndelag v/leder Hanna Gautun, Trondheim

Styrets aktivitet i perioden:

Styret har avholdt 11 styremøter i perioden august 2014 til april 2015, hvorav 9 på Skype og to fysiske styremøter. Vi har behandlet 86 saker (t.o.m. 29. april 2015). Da har vi talt med de siste sakene som ble behandlet av det forrige styret, men som ble behandlet etter at siste årsmelding var ferdigstilt.

Styret konstituerte seg i sitt første styremøte 28. august 2014. Alle styrets faste medlemmer hadde da en eller flere perioder bak seg. Vi fikk inn 2 nye varamedlemmer som har møtt i styremøtene i hele perioden.

Saker vi vil framheve spesielt:

- Godkjenning fra NKK for å pare lundehundtisper første gang ved 15 mnd alder
- Informasjonsstrategien er ferdigstilt
- Nye retningslinjer for fylkeskontaktene
- Nye fylkeskontakter er oppnevnt i Sogn og Fjordane/Hordaland, Aust- og Vest-Agder, Østfold. I Trøndelag har NLK avd. Trøndelag overtatt funksjonen til fylkeskontakten i Sør-Trøndelag, mens funksjonen til fylkeskontakten i Nord-Trøndelag opprettholdes.
- Det er nedsatt en arbeidsgruppe for å sammenstille hvordan folk forer hundene sine, Foringsgruppa, se eget avsnitt.
- Forberedelser til seminar om IL 2.-3. mai 2015
- Utsending av Lundehundboka til 30 veterinærer etter gave fra Petter Nilsen
- Sendt inn til NKK og fått godkjent internasjonalt dommerkonferanse i forbindelse med European Dog Show første helga i september.
- Ny redaksjon for Hjemmesiden.

Spesielle hendelser:

- Gjennomføring av Grensetreff i samarbeid med SLS med årsmøte for NLK og dobbelutstilling på Morokulien den 18.-20 juli. På årsmøtet var det 45 stemmeberettigede medlemmer samt 9 godkjente forhåndsstemmer, den norske utstillingen hadde 100 katalognummer.
- Opplæring av praktisk bruk av databasen ved Marc Daverdin og Merete Evenseth i forbindelse med Grensetreffet.
- Internasjonalt seminar på Grensetreffet
- Vellykka profileringsstand på Dogs4all og Villmarksmessen
- Hjemmesiden til klubben er blitt fornyet og oppdatert
- Sigrun Rytter og Maiken Munthe-Kaas deltok på et medlemsmøte i Svenska Lunnehund Sällskapet i Uppsala i september der dr.vet. Pia Svedberg snakka om IL.
- NLK har fått store økonomiske donasjoner i løpet av denne perioden til helsefremmende arbeid for lundehunden. Vi takker i dyp ærbødighet for gavene og vil forvalte pengene til beste for rasen.
- Donasjoner til helsereelatert arbeid for rasen

Hvor står vi i forhold til handlingsplanen i RAS?

Tiltak som skulle vært satt i gang i perioden:

- **Alle tispekjøpere pålegges å ha minimum 1 kull på tisper såfremt det ikke foreligger medisinske årsaker til å la være:** Oppdrettere oppfordres å ha det med i kontrakten.
- **Utvikle Norsk Lundehund Klubbs database som verktøy for å finne egnede avlspartnere:** Link til databasen ligger på hjemmesiden og det var kurs i praktisk bruk av basen på Morokulien.
- **Søke om videreføring av dispensasjon for avlsgrense for lundehundtisper:** Er gjort og dispensasjon er gitt.
- **Utvikle en oppdretterpakke som supplement til Lundehundboka:** Ligger på hjemmesiden som «Tips til førstegangsoppdrettere» og «Huskeliste for oppdrettere»-
- **Sette opp liste over 30 veterinærer i Norge som får tilsendt lundehundboka:** Er gjort og effektivt.
- **Sette opp liste på 4-5 hundeeiere som kan kontaktes ved mage/tarmproblemer:** Er gjort.
- **Etablere nettverk av veterinærer med god erfaring i fht behandling av IL:** Der er vi ikke i mål foreløpig.
- **Utarbeide plan for kryssningsprosjektet:** Er gjort.
- **Etablere rutiner for dokumentasjon av kryssningsprosjektet:** Er under arbeid. Foreløpig blir det arkivert elektronisk.
- **Gjennomføre sammenligning av genetisk profil for utvalgte raser med lundehund:** Er gjort, men resultatene er ikke offentliggjort ennå.

ÅRSRAPPORT FRA AVLSRÅDET

Avlsrådet har i denne perioden hatt følgende medlemmer:

Christen Lang, Bergen (leder)

Hanna Gautun, Trondheim

Bård Mathias Andersen, Mosjøen

Mari W. Johannessen, Elverum (frem til 15 mars)

Rådet har hatt 2 fysiske møter i perioden, flere chat/telefonmøter og behandlet saker fortløpende pr epost. Bård og Christen har deltatt på NKKs kurs for avlsråd i januar.

Fortløpende kontakt med lundehundeiere og folk som er interessert i rasen

Avlsrådet får henvendelser via telefon, e-post og Facebook fra hundeeiere som søker råd i forbindelse med avlskombinasjoner og annet forbundet med avl, sykdom mm. Spørsmål rundt mage-/tarmproblemer later nå i større grad til å bli fremmet på Facebook. Derimot har antall henvendelser knyttet til kryssningsprosjektet økt. I noen tilfeller kan kontakten vare over mange uker og være ganske hyppig. Denne aktiviteten er viktig for rasen.

Huskeliste for oppdrettere

Avlsrådet har utarbeidet en huskeliste for oppdrettere med oversikt over de formelle krav, avtaler og lignende forbundet med oppdrett. Listen er publisert på klubbens hjemmeside og vil bli oppdatert ved behov.

IL-seminar på Andebu

Avlsrådet fremmet forslag til styret i desember 2014 om at klubben kunne arrangere et seminar om IL der blant annet Pia Svedberg ble invitert. Avlsrådet vil bidra på seminaret med en sesjon relatert til Gastroguiden som er under utarbeidelse.

Gastroguide

Avlsrådet jobber med et dokument som skal beskrive diagnostisering og behandling av mage-/tarmproblemer i rasen. Tanken er at dokumentet skal være tilgjengelig på klubbens hjemmeside og oppdateres etter hvert som ny kunnskap kommer til. Format og innhold vil bli diskutert på seminaret om IL på Andebu i mai.

Kartlegging av foring av lundehunder

Styret har nedsatt en komité som skal samle erfaringer om foring av lundehunder. Avlsrådet har samarbeidet med komitéen i planleggingsfasen og har satt opp et elektronisk spørreskjema på norsk og engelsk.

Databasen for norsk lundehund.

Avlsrådet gir råd om utvikling av klubbens database. Bård og Hanna har deltatt på et møte med Marc Daverdin, klubbens leder og representanter for SLS der bla tilgangsnivåer ble diskutert.

Kryssningsprosjektet

Avlsrådet utgjør sammen med Turid Helfjord fra styret Kryssningsgruppa som har som mandat å drive kryssningsprosjektet. Se egen årsmelding fra Kryssningsgruppa.

Samarbeid med Ellen Skancke ved Norges Veterinærhøgskole.

Ellen Skancke ved NVH er interessert i å utvikle en metode for å kartlegge disposisjon for IL ved sammenligning av ultralydbilder, blodprøver og enzymer i avføring. En slik metode vil være av stor betydning for vurdering av kryssingshunder i fremtiden. Prosjektet vil være interessant for studier av andre arter også, herunder mennesker. Det vil bli søkt om midler fra flere hold til prosjektet.

Genetiske studier i samarbeid med NordGen, Universitetet i Aalborg og NTNU

Resultatene av de 18 DNA-prøvene Claudia Melis sendte til Prof. Cino Pertoldi (Aalborg Universitet) inngår i et større prosjekt på nordiske hunderaser. Foreløpige resultat fra disse studiene viser at norsk lundehund har en gjennomsnittlig innavlsgrad på 88 %, som tilsvarer en genetisk variasjon på 12%. En genetisk sammenligning av lundehund med norrbotnspets, norsk buhund og islandsk fårehund indikerer at norrbotnspets er nærmest lundehund genetisk. Alle tre rasene er imidlertid genetisk godt egnet for kryssing med lundehund. Resultatene er nå under bearbeiding og vi venter på at de publiseres. Norsk Genressurscenter har gitt 50.000 NOK i støtte til de genetiske studiene. Claudia Melis har sendt rapport til Norsk Genressurscenter for bruken av pengene.

Kartlegging av albumin-nivå hos friske lundehunder.

Kartleggingen av albumin-nivå hos friske og syke lundehunder avsluttes våren 2015 og vil bli inkludert i Gastroguiden. Sluttrapport vil bli sendt til Smiths stiftelse.

Informasjonsarbeid

Avlsrådet hatt hatt innlegg i hvert nummer av Lundehund Nytt om aktuelle tema rundt avl og helse. Rådet har også bidratt til revisjon av tekster forbundet med avl, helse og forskning på klubbens nye hjemmeside.

RAPPORT FRA KRYSNINGSGRUPPA

Krysningsgruppa har i perioden 01.04.14 – 31.03.15 bestått av avlsrådet og Turid Helfjord fra styret. Den 12. august ble det første kullet i prosjektet født. 4 tisper og 2 hanner med buhund tise som mor og lundehund hann som far. Alle valpene var friske og ble solgt med kontrakter for prosjekthunder fra NLK. Ei islandsk fårehund tise på Island ble godkjent til prosjektet og para med en godkjent lundehundhann der. Dessverre ble tisa ikke drektig i denne omgangen.

Gruppa har hatt 2 fysiske møter i Trondheim i perioden, samt møter via facebook. I tillegg har saker vært behandlet via e-post. Gruppa har også deltatt på et fysisk møte med representanter for SLS og NLKs styre. En stor del av arbeidet i perioden har bestått av utarbeiding av informasjon til bruk i forskjellige fora: LHN, Hundesport og svar på private henvendelser fra Norge og utlandet både på e-post og fb. Det er blitt utarbeidet en plan for prosjektet som bl.a. er sendt til Sverige i forbindelse med søknad om å få x-registrert prosjektvalper som blir født der. Det er oppretta kontakt med kennelklubben på Island som har godkjent at prosjektvalper som blir født der kan registreres i deres x-register.

Det har vært utreda helseforhold i de aktuelle rasene, (sælig i fht norrbottenspets) for å minimalisere risikoen for import av arvelige lidelser til norsk lundehund.

Arbeidet i gruppa har også bestått i å lete etter egne tisper av de tre aktuelle rasene, norsk buhund, islandsk fårehund og norrbottenspets og vi har vurdert flere hunder som vi av ulike grunner ikke har funnet egnet til krysningsprosjektet. Det er meningen å bruke 2 tisper fra hver av disse rasene som utgangspunkt i prosjektet. I skrivende stund har vi en islandstise og en norrbottenspetstise under nærmere utredning.

RAPPORT FRA ARBEIDSGRUPPE INFORMASJONSSTRATEGI

V/ Elin D. W. Johannessen og Jon Wagtskjold

Norsk Lundehund klubb (NLK) nedsatte i januar 2014 en arbeidsgruppe med mandat å utarbeide strategi for informasjon i klubben. Arbeidsgruppa besto av Jon Wagtskjold (leder), Elin D. W. Johannessen og Tove E. Strandmoe. I løpet av arbeidsperioden ble Tove E. Strandmoe erstattet av Rita H. Daverdin. Gruppa la i februar 2014 frem sitt forslag til informasjonsstrategi for perioden 2015-2017, som ble behandlet og vedtatt av styret den 19.02.15.

Strategien er et redskap for informasjonsarbeid i NLK og omfatter flere satsningsområder for perioden. Det er et mål at informasjon i og utenfor klubben skal intensiveres og settes i system. Strategien tar for seg roller, atferd og målgrupper for informasjonsarbeidet i NLK, slik som det enkelte medlem, klubbens styrende og arbeidende organer og eksterne interessenter. Videre redegjør strategien for klubbens fire hovedkanaler for informasjon;

- 1) Lundehund-nytt (medlemsblad) er hovedkanal for informasjon og kontakt med klubbens medlemmer.
- 2) NLKs hjemmeside www.lundehund.no, er publiseringssted for oppdatert informasjon om rasen og et samlested for informasjon fra klubben.
- 3) Norsk Lundehund Klubb på Facebook er klubbens offisielle tilstedeværelse på sosiale medier, og er ikke en arena for diskusjon, men klubbens redskap for kortfattet og hurtig informasjon til medlemmene.
- 4) E-post for kommunikasjon direkte med styret og andre.

Strategien tydeliggjør bruk av informasjonskanalene, hvor medlemmene er forpliktet til å støtte NLKs og NKKs lover, bestemmelser og virksomhet. Videre er rasespesifikk avlsstrategi (RAS) styrende for klubbens virksomhet, og dermed for informasjonsvirksomheten. Tillitsvalgte og styreoppnevnte utvalg vil måtte påregne å bli identifisert med klubben i sin kommunikasjon utad, herunder på sosiale medier, og har derfor et særskilt ansvar for å støtte opp om klubbens virksomhet. Dette gjelder også for det enkelte medlem, hvor all bruk av klubbens informasjonskanaler skal holdes i en tone som harmonerer med god folkeskikk.

Informasjonsstrategien tar for seg flere satsningsområder de kommende årene, slik som 1) Intern kommunikasjon, 2) Kommunisere RAS Handlingsplan, 3) Aktivitet for Krysningsprosjektet, 4) Internasjonalt samarbeid, 5) Hjemmesiden og 6) Lundehund-databasen. Videre er det utviklet to verktøy til hjelp i informasjonsarbeidet, for å klarlegge bl.a. aktivitet, målgruppe, informasjonskanal og ansvarlig, med fremdriftsplan.

Styret i NLK har ansvar for å evaluere og oppdatere informasjonsstrategien.

RAPPORT FRA DEN NYE HJEMMESIDEN

V/ Ragna Fossen

Noen highlights om trafikken og bruken av hjemmesidene våre:

1. Vi har hatt 2 689 unike brukere innom sidene våre siden oppstarten 11. mars, ca 1 700 unike i april sto for ca 10 000 sidevisninger.
 2. 65-75 % av brukerne leser sidene fra Norge, forøvrig er det flest brukere fra Sverige, USA, Finland og Danmark.
 3. De mest populære sidene er om valper, valpeformidler, oppdrettere etc, dernest kommer sidene om lundehunden og beskrivelse av denne, og siden om helse, stell og foring.
- Bestemte typer informasjon som vi ønsker å passe på at alle medlemmene kjenner til, foreslår jeg å minne om på Facebook med jevne mellomrom utover året (selv om det ikke er nyheter eller hastemeldinger). Jeg kommer til å sette opp et forslag til dette.

Ragna Fossen (redaktør)

RAPPORTER FRA FYLKESKONTAKTER

Årsrapport fra Hordaland/Sogn og Fjordane:

V/Lille Wagtskjold

Antall medlemmer i begge fylker til sammen er 26.

Antall eiere av lundehund var ved siste telling 45. Av disse ble det ikke oppnådd kontakt med 6 hundeeiere, og 3 av deres hunder var da så gamle at de må antas å være døde. 6 andre

hunder ble rapportert døde. Antall hunder er i skrivende stund litt usikkert, men ca. 35 hunder fordelt på anslagsvis 20 hanner og 15 tisper. Av disse er det 2 tisper og 4 hanner som hører til i Sogn og Fjordane, de resterende i Hordaland.

I Hordaland/Sogn & Fjordane kom det ny fylkeskontakt på ettervinteren, og foreløpig er aktivitetsnivået av forskjellige årsaker beskjedent. Håpet er å få til et treff i Bergensområdet i slutten av mai, og kanskje få i stand jevnlig treff i tiden framover. Alle lundehundeiere (der vi hadde e-postadresse) har også blitt oppfordret til å melde seg på det forestående IL-seminaret.

I siste periode ble det født et kull i vårt distrikt, og med flere unge tisper i rett alder kan vi kanskje håpe at det vil kunne komme til flere kull.

Årsrapport fra Rogaland

V/ Liv Skjervik

Her i Rogaland har vi våre ukentlige treff på tirsdagene med litt varierende deltakelse. Det begynner å bli litt mer vårlig temperatur nå utover, og da bruker det å komme flere folk og hunder! Grilling året rundt, og lek og moro for hundene.

Antall lundehunder i Rogaland er for tiden 55. Det kan nærme seg 60 utover året da det er flere som står på vent for ny lundealp.

Av andre aktiviteter blir det Talgje-treff i august, dato ikke fastsatt enda.

Årsrapport fra Hedmark fylke.

V/Geir Morten Jansberg

Pr nå så er det 33 lundehunder i Hedmark fylke, 18 hanhunder og 15 tisper fordelt på 21 eiere. Alderen på hundene er fra ett år og opp til eldstemann født 1999. Norsk lundehund klubb har 15 registrerte medlemmer fra Hedmark hvorav en er familie medlem. Av aktiviteter har det som vanlig vært samarbeide sammen med Akershus og Oppland og arrangert stand på Villmarksmessa og dogs4all. Ida Skarkerud har sammen med Gro Viken fra Oppland holdt noen treff ved Prøysenstua på Rudshøgda og har hatt bra oppmøte. Vi har blitt en fin gjeng som møtes på utstillinger og har det sosialt etter at det er avgjort i ringen. Må nevne at vi har hatt en representant fra fylket som stilte opp på juniorhandling under en NKK utstilling og det er ikke ofte man ser lundehund i de konkurransene.

Årsrapport fra Møre og Romsdal

V/ Tove Ann Lillevik Vatne

37 hunder

1 hund -ikke registrert inn i Norge

1hund-omplassert

5-hunder -død

Mottatt en forespørsel om råd ang parring og en om mulig kjøp av omplasseringshund. Har ikke arrangert noe treff enda, men har det i tankene ut i august-september.

Ellers har min hund (Tara) vært med min datter på jobb som kontakthund, det gikk veldig bra.

ÅRSBERETNING 2014 NLK AVD. NORDLAND

V/styret

Pr. 31.12.2014 var vi 39 hovedmedlemmer og 4 husstandsmedlemmer i avdeling Nordland.

Årsmøtet i 2014 ble avholdt 1.mars på Mo i Rana. 10 medlemmer møtte men 4 av dem dro før møtet var ferdig p.g.a. andre planer.

Styret består av:

Karen Elise Dahlmo, leder

Eirik Anders Olsen, nestleder

Tina Karstensen Fransson, kasserer

Ellen Brattbakk, sekretær

Janne Elin Haustreis, styremedlem

Bjørg Skundberg, vara

Berit Marthinussen, vara

Valgkomité:

Jon Dahlmo

Hermund Brækken

Bård Mathias Andersen

Styremøter: vi har avviklet 5 styremøter i løpet av året. 4 av møtene har vært holdt i Fagertun barnehage sine lokaler i Mosjøen, der 4 av styremedlemmene kan være fysisk tilstede mens resten av styret er tilstede via Skype. 1 styremøte ble holdt i Saltstraumen med leder i hovedklubben til stede.

Treff.

I sørdelen av fylket har vi klart å samle folk og hunder til noen ettermiddagstreff i løpet av året. Det har variert hvor mange som har møtt opp, men de som har møttes har gått tur, drukket kaffe og pratet mye hund! Veldig trivelig!

I tillegg hadde vi høsttreff i Saltstraumen der 13 lundehunder med eiere møttes til ei trivelig hundehelg. Vi ønsker å videreføre disse høsttreffene til å bli en årlig foreteelse.

ÅRSBERETNING 2014 NLK AVD. TRØNDELAG

V/ styret

Styret for Norsk Lundehund Klubb Avdeling Trøndelag har i 2014 bestått av:

Hanna Gautun (leder)

Hilde Nordtiller (nestleder)

Stefan de Graaf (kasserer)

Hilde M. Helgesen (sekretær)

Rita Daverdin (styremedlem)

Oddbjørg Bakk (varamedlem)

Siri Monkan (varamedlem)

Revisorer:

Mari Østgaard, revisor

Claudia Melis, vararevisor

Valgkomiteen har bestått av:

May Elisabeth Lernæs Selbekk, Solvor Melum og Unni Storli.

Avdelingen avholdt årsmøte 8. mars 2014.

Styret har hatt 5 ordinære styremøter.

Avdelingen har hatt følgende aktiviteter i perioden:

Vårtreff med ringtrening og sosialt samvær onsdag 7. mai hos Hilde Nordtiller på Tiller Nordre.

9 hunder og 9 personer deltok.

Sommertreff søndag 15. juni hos Oddbjørg Bakk på Eide, Kyrksæterøra.

12 hunder og 9 personer deltok.

Aktiviteter: tur og egganking med uvaskete hønseegg. Oddbjørg serverte nydelig elg-gryte, kaffe og kaker.

Agilitykurs v/Sportshunder, 5 kvelder à 2 timer tilrettelagt for alle nivå. Kursstart 20. august, sted:

Ekra Gartneri på Klett.

Avdelingen sponset kursavgiften for medlemmer slik at de betalte kr. 700 for kurset. Forutsatt ledig plass, var det mulig å delta med hund nr. 2 for kr. 350 og for ikke-medlemmer (uten sponsing) for kr. 1125.

Maksimalt antall deltakere ble satt til 12 hunder. 10 hunder og 7 medlemmer deltok.

Kurset ble vel gjennomført, og med gode tilbakemeldinger fra deltakerne.

Søndagstur 19. oktober i Leinstrandmarka utenfor Trondheim.

5 hunder og 7 personer deltok.

Turen var tilrettelagt for bruk av offentlig transport (buss) til utgangspunktet. Vi møttes på parkeringsplassen ved Skogly og gikk til Rønningen hvor det var kaffe og mat.

Flere medlemmer ga tilbakemelding om at de kunne tenke seg å delta på denne type arrangement, men at det ikke passet denne dagen.

Julelunsj søndag 30. november på Øye Grendehus, Øysand.

15 hunder og 18 personer deltok.

Avdelingen avholdt sin tradisjonelle julelunsj med tur i nydelig vær, koldtbord med mye god mat, lotteri spennende premier og artig nissebesøk.

Inntekten av lotteriet ble på kr. 710. Leder benyttet anledningen til å takke Stefan, som flytter til København, for innsatsen for avdelingen.

Grasrotandel til Avdeling Trøndelag

Avdelingen er registrert for å motta støtte gjennom grasrotandelordningen til Norsk Tipping.

Ordningen ga en inntekt på kr. 6663 i 2014.

Eiendeler

Pr. 31.12.2014 har Norsk Lundehund Klubb Avdeling Trøndelag følgende eiendeler:

Ett utstillingsbord

Ett utstillingstelt

To dommerkofferter

En roll-up

Innlegg til LH Nytt

Leder har sent inn kort rapport om aktiviteten i avdelingen til samtlige 4 nummer av Lundehund Nytt i 2014.

Facebook

Avdelingen har i 2014 opprettet egen Facebook-side: Norsk Lundehundklubb avd. Trøndelag

[https://www.facebook.com/pages/Norsk-Lundehundklubb-avd-](https://www.facebook.com/pages/Norsk-Lundehundklubb-avd-Tr%C3%B8ndelag/1590730547819151?fref=ts)[Tr%C3%B8ndelag/1590730547819151?fref=ts](https://www.facebook.com/pages/Norsk-Lundehundklubb-avd-Tr%C3%B8ndelag/1590730547819151?fref=ts)**Årsrapport fra Troms fylke**

V/Merete Evenseth

Også i år hadde vi jobb på Flyplassen i Tromsø med egg leiting. 16 mai fant vi det første egget og vi holdt på til 26.06.14 og hadde da funnet til sammen 524 egg. 12 juni var det reportasje om oss i lokalavisa og nettavisa Itromsø

Fredag 13.juni var vi på VG nett TV, samt helside i papirutgaven til VG. Dagbladet hadde også samme dag en halvside om oss. Så vi ble skikkelig kjendis denne dagen, og det er mange som har fått med seg denne viktige jobben vi gjør.

Helgen 20-21.juni hadde vi lundehund treff sammen med avdeling Finnmark. Vi møttes ca. på halvveien, og det ble Storvik i Nordreisa. 33 voksne og 17 hunder møtte. Hadde grilling i fjæra og "bli kjent" dag, den ene dagen og dag to satt vi opp agilitystyr til de som ville prøve seg. Her var vi også representert i lokalaviser etter treffet, med bilde av hele gjengen. Avisen Framtid i Nord, Nordlys, Itromsø, samt en avis eller to i Finnmark. Etter dette avisoppslaget ble jeg oppringt av en dame i nordfylket, som hadde så lyst på Lundehund, men trudde ikke de fantes her nord.

Avisen Folkebladet hadde tatt med et bilde av lundehunden Balder fra Sørreisa i september. Han og eierne er ivrige turgåere. Så i år vil jeg si at vi har markedsført rasen vår veldig bra.

Den 25.oktober promoterte vi rasen vår på en dyrebutikk i et kjøpesenter. Tropehagen ZOO ønsket av vi skulle komme med noen hunder og fortelle bakdeler og fordeler med lundehunden. Og det gjorde vi jo selvfølgelig. 4 lundehunder stilte opp og vi gjorde en god figur, og mange var lydhøre.

I Troms har vi 23 Hovedmedlemmer og 2 Husstandsmedlemmer

Vi har pr. 31.12.14, 33 hunder totalt, fordelt på 20 Hanner og 13 Tisper. Vi fikk 5 nye valper i 2014, fordelt på 2 tisper og 3 hanner, samt at tre av våre hunder døde i 2014. I tillegg sliter vi litt med å avle her nord, som jeg hører ganske mange andre også gjør. 5 av tispene i Troms har hatt hannhund på besøk i løpet av året, uten gode resultater. Men vi gir oss ikke her nord, så vi håper på bedre tider i 2015

I løpet av året har jeg hatt mange hjemmebesøk hos meg av potensielle valpekjøpere, og dette er bestandig hyggelig. Mange hadde hørt om egg hundene og ville lære rasen bedre å kjenne.

Eggsankingen ved Tromsø flyplass, våren 2014

I vår begynte vi på egenhånd, for å se etter egg, i begynnelsen av mai. Første egget fant vi 16.mai. Og kun ett egg den dagen. Etterhvert kom Avinor på banen og spurte etter hjelp, for fuglene hadde begynt å verpe. Undertegnede med sine to hunder, Frøya og Gurine, samt Tomas Arnesen med sin familie og hunden Emil, ble innkalt til Kaffe og kake møte hos Avinor. Som takk for fjorårets arbeid fikk de tre hundene hver sin spesialsyddede refleks vest med navnet sitt på, samt et gavekort på kr 400,- til hver hund. Det var veldig koselig å få slik oppmerksomhet.

Etterhvert tok det "litt av" i media. Først fikk jeg en tlf fra VG, som ville være med å filme, samt intervju oss. Så sent en kveld i 21.00 tida i nydelig vårvær, hadde jeg en journalist og en fotograf, springende i hælene på meg og Frøya. Det går ganske hurtig, for Frøya er veldig god å finne egg, så det er bare å følge på tempoet hennes. På grunn av at dette skulle på film, så måtte vi konstruere noen egg funn, slik at fotografen kunne få filme. Det er disse filmsnuttene som lå på VG nett ei stund. Tilslutt ble Frøya litt lei av å ikke få jobbe i fred, så hun ville til slutt bare stikke av med eggene. Slitsomt å være filmstjerne.

Noen dager etterpå ringte lokalavisen og vi stilte opp til intervju og fotografering. Og tilslutt hadde Dagbladet fått nyss i dette, og jeg ble intervjuet pr tlf og sendte noen bilder til journalisten. Artig at det ble litt mediastyr.

Men dessverre, for Avinor, så fikk de klage fra Miljøverndepartementet i nord. De likte ikke at det var blitt mindre terner, som også er på rødlista. Og de likte ikke at hunder ble brukt til denne jobben. Avinor rådfører seg hele tiden med Tromsø museum og fugleekspertene der, som mener at det mest humane er å ta egg. Alternativet er å skyte fuglen, fordi hekkeområdet ligger for nært flystripen. Jeg kan forstå dilemmaet her, da vi lundehund eiere har rødlista hunder, men sjefen for sikkerheten i Avinor var veldig klar på at denne formen for egg taking var og er den beste. Det handler om din og min sikkerhet ved landing og take off ved Langnes flyplass.

I år fikk flere lundehunder prøve seg med ganske bra resultat. Noen tok det med en gang, mens andre blir nok bedre til neste år. De som har vært med i år er Lundestugus Linjadatter Alfa Frøya,

Mopsegårdens Gurine, Mopsegårdens Emil, Sarek, Son-Miks Balder, Eriksro Pearl Pontiac (Jack), Obrimas Åvar Urdsønn (Jæger) og en liten gjesteopptreden av Eriksro Trevliga Liam (Kark). Tilsammen fant vi 524 egg i år og til sammenligning 548 i fjord. Det meste vi fant på en kveld var 133 egg. Vi holder på ca en time hver kveld og hundene får ett egg til belønning når vi er ferdig med dagens leiting.

Avinor er så fornøyd med jobben vi gjør at de har søkt Fylkesmannen om å få utvide søksområdet til 2 andre plasser, som ligger for nært, men som Avinor ikke eier selv. I tillegg har Avinor spurt min datter, Frida Evenseth, om å få bruke hennes filmsnutt om eggsankingen, på sine intranett sider, for og inspirere andre flyplasser til å bruke lundehunden.. Filmen kan hvem som helst se på Youtube under navnet hennes. Filmen ble laget og vist på Spesialen i Trondheim i fjor. Det har vært flere radioinnslag om eggsankingen, hvor både flyplassene Evenes/Narvik og Sola har vært nevnt. Så plutselig får noen tlf om å prøve i sitt distrikt, og det hadde jo virkelig vært flott.

Ligg unna eggene min sier Frøya til Jack. Fotograf: Merete Evenseth

ÅRSRAPPORT FINNMARK

V/ Elin D. W. Johannessen

I 2014 hadde Finnmark 5 medlemmer i Norsk Lundehund Klubb.

Etter hundetellingen 2014 var det 10 lundehunder, fordelt på 3 tisper og 7 hanner. Den eldste hunden blir 10 år og er en hannhund. En av tispene bor ikke i Finnmark lengre, men ble tatt med på hundetellingen. Vi lurer også på om det kan være en omplasseringshund i fylket, som vi ikke har klart å fange opp.

Alle med tisper ønsker å pare og hannhundeierne stiller også gjerne hundene disponibel for avl. Vi har flere gode matcher å velge mellom til tross for få hunder i fylket, og det viser at oppdrettere og valpeformidler gjør en god jobb med plassering av både tisper og hanner. To av tispene er forsøkt parret flere ganger, men det har dessverre ikke gitt resultater. Oftest får ikke hannhunden til paringen. Tispene er også uerfarne.

Helga 21. og 22. juni møttes 17 lundehunder og 33 eiere m/ familie til felles treff for Finnmark og Troms på Storvik i Nordreisa. Harald Jensen m/ familie var vertskap og tok godt i mot oss i naturskjønne omgivelser og med flott bevertning. Helga bød på sosialt med tur og grilling. Vi fikk også til Lundehund-race og en økt med agility, for de som hadde lyst å prøve seg på det. Anledningen ble benyttet til å informere om avl og aktuelle hannhunder til tispeiere, og det er flott å se at så mange ønsker å bidra i avlen. Vi har mange gode matcher her nord og er ikke redde for avstander, så det blir forhåpentligvis flere paringer med tida. I etterkant av treffet fikk vi til oppslag i flere lokalaviser i Finnmark og Troms.

I Finnmark fikk vi også til et mini-treff i Honningsvåg en strålende solskinsdag med varmere rekord på Nordkapp-platået. Kjersti Skavhaug og Stål Arnljot Abrahamsen var verter og serverte nydelig mat i godt selskap. Vi tok båt ut til Gjesværstappan og fikk se hundrevis, ja sikkert tusenvis av lundefugl både i gressbakkene, dykkende ute på sjøen og i lufta. Kolonien på Gjesværstappan er på omtrent en halv million par, som er en av de største koloniene i Nord-Europa.

Blant lundehundeierne i Finnmark er det ulike interesser for bruk av hundene. De fleste hundene er turkamerater og familiehunder. Noen har også prøvd seg på utstilling, som er fin anledning å treffe flere med lundehund. En driver aktivt med agility og rallylydighet med sine to hunder. En annen bruker sine to hunder til rypejakt.

RESULTATER FRA ÅRETS UTSTILLINGSHUND OG ÅRETS AKTIVTETSHUND**ÅRETS UTSTILLINGSHUND****HANNHUNDER:**

1. Navahoos Birk Yksander, v/eier Turid Johansen. 113 poeng
2. Heike av Vinterskogen, v/eier Gunn Tove Ormset. 71 poeng
3. Værøy-Drotten av Vollakloa, v/eier Solvor Melum. 56 poeng

TISPER:

1. Beyla Arnadottir av Vollakloa, v/eier Dagrunn Mæhlen. 95 poeng
2. Ålvisheim's Sol Livesdotter, v/eier Joakim Langenes. 84 poeng
3. Lyrpa's Topsy, v/eier Iren Storli. 74 poeng

VETERANER:

1. Eriksro Magiska Moxy, v/eier Unni Storli. 78 poeng
2. Lyrpa's Buster, v/eier Inger Marie Storli. 50 poeng
3. Ålvisheim's Illuge Skald, v/eier Solvor Melum. 30 poeng

VALPER:

1. Viljar, v/eier Turid Johansen. 92 poeng
2. Tore Hund, v/eier May Elisabeth L. Selbekk. 86 poeng.
3. Tor av Stjernepoten, v/eier Belinda Andersen. 84 poeng.

For flere detaljer og presentasjon av eierne, se Lundehund nytt nr 1 2015

ÅRETS AKTIVTETSHUND

1. Dykebo's Rosen Elfi, v/eier Elin D. W. Johannessen. 335 poeng
2. Ålvisheim's Nauma Livesdotter, v/eier Ida Skarkerud. 200 poeng
3. Leinstadhågens Mille Lærnes, v/eier May Elisabeth L. Selbekk. 90 poeng

For flere detaljer og presentasjon av vinnerne, se Lundehundnytt nr 1 2015

Styret vil takke alle som har bidratt til at klubben har hatt et år fullt av mange aktiviteter. Vi er en liten klubb i antall medlemmer, men vi er en svært aktiv klubb som har mange og store prosjekter gående i tillegg til vår spesialutstilling og treff. Ute i distriktene er det også mye aktivitet. Det er like fint med aktivitet som skjer spontant gjennom f.eks. oppslag på Facebook, som mer organiserte treff med invitasjon til medlemmene som sokner til ett distrikt. Det er også viktig at vi deltar på utstillinger og andre aktiviteter hvor vi får vist frem vår rase. I året som gikk fikk vi to nye godkjente ettersøkshunder i Trøndelag. Styret oppfordrer flere medlemmer til å se på muligheten for å delta på slik aktivitet, for vi tror at ettersøk passer lundehunden meget godt.

LUNDEBUA

Lundebua har i all hovedsak sitt salg i forbindelse med treff og til jul, for detaljer se regnskap.

Klubbens beholdning i Lundebua består av:

136 T-skjorter i ulike farger og størrelser

350 eksemplarer av Lundehundboken

18 porselenskrus

Diverse tøymerker, klistremerker, kort, radioer (sannsynligvis defekte)

LUNDEHUNDKALENDEREN

Hilde Nordtiller, Trondheim, ble utnevnt til ny redaktør for Lundehundkalenderen 2015.

Også årets kalender ble flott. Vi bestilte opp 200 kalendere i år, av disse solgte vi 170. For neste år skal vi justere ned antallet noe for vi ønsker ikke store restopplag.

Tusen takk til alle bidragsytere til kalenderen, og tusen takk til Hilde for en flott utført jobb!

**TIL SLUTT VIL STYRET TAKKE FOR RAUSE DONASJONER TIL KLUBBENS HELSERELATERTE
AKTIVITET. I DET ÅRSMELDINGEN GÅR I TRYKKEN HAR VI EN EGEN POST I
ÅRSREGNSKAPET HVOR DET STÅR DRØYE 79 000,- KR. DONASJONENE GIS AV
MEDLEMMER I ALLE DELER AV LANDET. DETTE ER EN STOR OPPMUNTRING FOR ALLE SOM
JOBBER FOR AT LUNDEHUNDEN FORTSATT SKAL BESTÅ SOM RASE!**

Resultatregnskap for året 01.04.2014 – 31.03.2015

Regnskapspost	Inn	Ut	Resultat
Lundebua	16 345,00	0,00	16 345,00
m/bøker	36 647,00	0,00	36 647,00
Lundehundnytt	500,00	-71 643,27	-71 143,27
Utstilling	52 837,00	-38 336,28	14 500,72
Medlemskontingent	115 280,00	0,00	115 280,00
Kalender	26 346,22	-13 044,00	13 302,22
Administrasjon	585,00	-68 056,74	-67 471,74
Avlsråd	0,00	-7 465,00	-7 465,00
Krysningsprosjekt	0,00	-4 843,90	-4 843,90
Helsearbeid	79 820,90	0,00	79 820,90
Promotering	0,00	-25 171,97	-25 171,97
Gebyrer/renter	319,92	-650,00	-330,08
SUM	328 681,04	-229 211,16	99 469,88

Resultatregnskap med forbehold om revisors godkjenning.

Sigrun Rytter (kasserer)

Forslag til budsjett 2015 - 2016

	Regnskap 2014-2015	Budsjett 2015-2016
INNTEKTER		
Lundebua + boka	52 992,00	45 000,00
LHN	500,00	2 000,00
Utstilling	52 837,00	50 000,00
Medlemskontinge	115 280,00	120 000,00
Kalender	26 346,22	25 000,00
Helsearbeid	79 820,90	20 000,00
Gebyr/renter	319,92	300,00
SUM	328 681,04	262 300,00
UTGIFTER		
Lundebua	0,00	15 000,00
LHN	71 643,27	70 000,00
Utstilling	38 336,28	35 000,00
Kalender	13 044,00	13 000,00
Administrasjon	68 056,74	60 000,00
Avlsråd	7 465,00	30 000,00
Krysningsprosjekt	4 843,90	30 000,00
Promotering	25 171,97	25 000,00
SUM	229 211,16	278 000,00
RESULTAT	99 469,88	-15 700,00

Valg

Forslag på nye styremedlemmer til årsmøtet på Ål 2015 i Norsk Lundehund Klubb

Leder (ikke på valg, sitter 1 år til)	Rita Daverdin
Styremedlem (ikke på valg, sitter 1 år til)	Sigrun Rytter
Styremedlem (ikke på valg, sitter 1 år til)	Tove E. Strandmoe
Styremedlem (på valg, tar gjenvalg for 2 år)	Elin D. W. Johannessen
Styremedlem (ny, velges for 2 år, vara rykker opp)	Gerd Langenes
Varamedlem (1 år, tar gjenvalg)	Alejandra Garcia
Varamedlem (1 år, ny)	Geir Morten Jansberg
Valgkomité (leder)	Gerd Haugen
Valgkomité	Jan Opsanger
Valgkomité (ny)	Geir Morten Jansberg
Vara til valgkomité (ny)	Kari J. Breistøl
Kari Breistøl går inn som fast medlem dersom G M Jansberg blir vara til styret	
Vara til valgkomité (ny)	Trygve Widding.
Revisor (valgt for 2 år, sitter 1 år til)	Øyvind Hjelme
Vararevisor (valgt for 2 år, sitter 1 år til)	Odd Reidar Gautun.

Unni Hofstad
(leder)

Gerd Haugen

Jan Opsanger

Lover for Norsk Lundehund Klubb

Stiftet 22. november 1962

Siste endringer vedtatt av årsmøtet den 26. juli 2012
Lovene er godkjent av Norsk Kennel Klub den 28. februar 2013

Kapittel 1: Innledende bestemmelser

§1-1 Organisasjon og virkeområde

Klubbens navn er Norsk Lundehund Klubb, og forkortes til NLK. Klubben er selvstendig rettssubjekt og er å regne som egen juridisk enhet. Klubben er medlemsklubb i Norsk Kennel Klub (NKK), og klubben er derfor forpliktet til å overholde NKKs lover og bestemmelser. Klubben plikter også å vedta lover som pålegger sine egne medlemmer å følge NKKs lover og ikke å handle motstridende mot disse.

Klubben omfatter rasen norsk lundehund.

Klubben har verneting i Oslo.

§1-2 Formål

Norsk Lundehund Klubb har til formål å ivareta hundens og hundeholdets interesser i Norge, samt å bidra til å fremme positive aktiviteter med hund og utviklingen av rasen norsk lundehund. NLK skal også arbeide for etisk og praktisk riktig behandling av hunder, og for at avl av hunder skjer i ønsket retning, både når det gjelder rasestandard og rasens fysiske og psykiske sunnhet.

§1-3 Definisjoner

Klubbens organer:

- Årsmøtet
- Ekstraordinært årsmøte
- Styret
- Valgkomite
- Avdelinger

Kapittel 2: Medlemskap og krav til dette

§2-1 Medlemskap

Styret kan nekte å oppta som medlem person som antas å kunne skade klubben og/eller hundesaken. Ingen har krav på medlemskap i klubben. Person nektet tatt opp i klubben som medlem kan anke avslag til NKKs Appellutvalg.

§2-2 Medlemskontingent

Alle enkeltmedlemmer skal betale en grunnkontingent til NKK med den størrelse som er fastsatt av NKKs Representantskap, samt klubbkontingent, fastsatt av klubbens årsmøte. Medlem har ingen rettigheter før full kontingent er betalt.

§2-3 Medlemsplikter

Medlemmene er forpliktet til å støtte Norsk Lundehund Klubb og Norsk Kennel Klubs virksomhet samt å følge Norsk Lundehund Klubs og Norsk Kennel Klubs lover og bestemmelser. Medlemmene er forpliktet til å sette seg inn i gjeldende regler for aktiviteter og forhold de befatter seg med slik de er

Side 1 av 4

Lover for Norsk Lundehund Klubb

offentliggjort av Norsk Kennel Klub eller klubben hva gjelder klubbinternt regelverk. Medlemmene forplikter seg også til å opptre på en slik måte at klubbens formål og anseelse fremmes.

§2-4 Opphør av medlemskap

Medlemskap i klubben opphører ved:

- a) Utmeldelse
- b) Strykning besluttet av klubbens styre på grunn av manglende kontingentbetaling og/eller annen uregulert gjeld til klubben
- c) Strykning på grunn av manglende betaling av grunnkontingent til NKK
- d) Vedtak om eksklusjon etter NKKs lover Kapittel 7.

§2-5 Disiplinær reaksjoner

Norsk Kennel Klubs lover Kapittel 7 Disiplinærreaksjoner m. m gjelder i sin helhet.

§2-6 Æresmedlem

Styret kan på årsmøtet foreslå særlig fortjente medlemmer som klubbens æresmedlemmer. Det kreves 2/3 kvalifisert flertall og voterer uten debatt. Æresmedlemmer betaler ikke kontingent til klubben.

Kapittel 3: Organisasjon

§3-1 Høyeste myndighet

Klubbens høyeste myndighet er Årsmøtet og avholdes hvert år innen 31. august.

Årsmøtet fatter sine vedtak med alminnelig flertall av fremmøtte stemmer med unntak av lovvedtak (som krever 2/3 flertall) og beslutning om oppløsning av klubben (som krever ¾ flertall).

I tilfelle av stemmelikhet er forslaget forkastet.

Et vedtak trer i kraft straks med mindre vedtaket selv angir noe annet.

Det kan alltid kreves skriftlig avstemning.

§3-2 Møte og stemmerett

Alle klubbens medlemmer som har betalt kontingenten for det år årsmøtet avholdes har møterett og stemmerett på årsmøtet. Med medlem forstås kun person med gyldig medlemskap.

Alle medlemmer over 15 år har fulle medlemsrettigheter og er valgbare til verv i klubben.

Ved valg kan det kun stemmes ved personlig fremmøte eller ved forhåndsstemmer. Forhåndsstemmer kan bare benyttes ved valg og skal være styret i hende senest en uke før årsmøtet. Ved innkallelsen skal styret angi hvordan forhåndsstemmene skal innsendes for at stemmegivningen skal være hemmelig.

På klubbens årsmøte kan NKK møte med inntil 2 representanter som har talerett, men ikke stemmerett.

§3-3 Innkalling

Årsmøtedato skal bekjentgjøres for medlemmene med minst 8 ukers varsel.

Det skal av styret innkalles til ordinært årsmøte med minst 3 ukers frist. Innkallingen skal sendes medlemmet direkte, enten pr post, e-post eller i adressert medlemsblad.

Med innkallelsen skal følge:

- Dagsorden
- Årsberetning
- Regnskap med revisors beretning
- Budsjett for neste år
- Forslag til kandidater til valgene. Forslag på kandidater må være Valgkomiteen i hende/poststemplet senest 8 uker før møtedato.

Side 2 av 4

 Lover for Norsk Lundehund Klubb

- Forslag eller saker som medlemmene eller styret ønsker behandlet. Forslag fra medlemmene må være styret i hende/poststemplet senest 5 uker før møtedato.

§3-4 Årsmøtets oppgaver.

Årsmøtets oppgaver er å:

- a) Godkjenne eller nekte stemmerett for medlemmer, forhåndsstemmer/fullmakter, innkallingen og dagsorden, samt å gi observatører rett til å være til stede.
- b) Oppnevne møteleder, referent, tellekorps og 2 representanter til å undertegne protokollen fra møtet.
- c) Behandle årsberetning.
- d) Godkjenne regnskap med revisors beretning.
- e) Godkjenne budsjett for neste år.
- f) Opprettelse og nedleggelse av avdelinger.
- g) Behandle og fatte vedtak i alle saker som er ført opp på innkallingens dagsorden. På dagsorden skal det i tillegg til rettidig fremmede forslag alltid stå behandling av kontingent. Benkeforslag er ikke tillatt.
- h) Vedta instruks for organer som oppnevnes av årsmøtet.
- i) Velge:
 - Leder for 2 år
 - Nestleder for 2 år
 - 3 styremedlemmer for 2 år
 - 2 varamedlemmer for 1 år
 - Revisor med vararevisor for 2 år
 - Valgkomite med leder og 2 medlemmer for 2 år, samt 1 vararepresentant for 1 år

Det kan ikke fremmes benkeforslag til valget.

Ved behov bør det ved valg settes en funksjonstid som sikrer kontinuitet i styret.

Personer som er dømt for dyremishandling etter "Lov om dyrevelferd" kan ikke velges eller oppnevnes til tillitsverv i klubben.

Kun saker oppført på dagsorden kan behandles, benkeforslag er ikke tillatt.

Endringsforslag til saker på dagsorden kan fremsettes under årsmøtet, dog ikke ved valg.

§3-5 Ekstraordinært årsmøte

Ekstraordinært årsmøte avholdes hvis årsmøtet, styret eller minst 10 % av medlemmene forlanger det.

Møtet innkalles med minst 14 dagers varsel sammen med angivelse av de ekstraordinære saker som skal behandles. Kun de oppgitte saker eller forslag kan behandles. Endringsforslag til saker på dagsorden kan fremsettes under årsmøtet, dog ikke ved valg. Benkeforslag er ikke tillatt.

Reglene for ordinært årsmøte gjelder for øvrig så langt de passer.

Kapitel 4: Styret m.v.**§4-1 Styret**

Styret er klubbens høyeste myndighet mellom årsmøtene.

§4-2 Vedtak og representasjon

Styret er beslutningsdyktig når mer enn halvparten av styremedlemmene er til stede.

Styret sammenkalles når leder bestemmer eller når ett av styremedlemmene krever det. Det skal føre protokoll over styremøtene og de skal være tilgjengelig for medlemmene og NKK.

 Lover for Norsk Lundehund Klubb

§4-3 Styrets oppgaver er å

- lede klubben mellom årsmøtene
- avholde årsmøte
- drive klubben i samsvar med klubbens formål
- gjennomføre beslutninger truffet av årsmøtet
- oppnevne komiteer og representanter for klubben, og utarbeide retningslinjer for særkomiteer, avlsråd og redaktør
- søke å koordinere sine aktiviteter med andre klubber via den lokale NKK-regionen
- velge/oppnevne sekretær og kasserer innen- eller utenfor styret

Kapittel 5: Årsmøtevalgte verv/komiteer**§5-1 Valgkomite**

Valgkomiteen består av leder og 2 medlemmer, samt 1 varamedlem. Leder har ansvar for komiteens arbeid. Valgkomiteen tar imot og skal selv fremme forslag på kandidater til alle de verv som skal besettes.

§5-2 Revisor

Årsmøtet velger revisor og vararevisor. Revisor reviderer regnskapene og avgir beretning til årsmøtet.

Både revisor og vararevisor bør være personer med kunnskap og erfaring i regnskapsførsel.

§5-3 Avdelingene

Avdelingene er organer for geografisk bestemte områder. Klubbens medlemmer er tilsluttet bodistriktens avdelinger om slik avdeling er opprettet. Bare avdelingsmedlemmer som har betalt skyldig kontingent bosatt i vedkommende avdelingsdistrikt kan delta med stemmerett eller være valgbar ved avdelingens årsmøte.

Øvrige medlemmer har adgang til alle avdelingsmøter, dog uten stemmerett.

Kapittel 6: Diverse bestemmelser**§6-1 Lovendringer**

Lovendringer kan kun skje på ordinært årsmøte og må vedtas med minst 2/3 flertall. Lovene og endringer av disse må sendes NKKs Hovedstyre for godkjenning, men trer i kraft på det tidspunkt som er bestemt i lovvedtaket eller straks dersom intet er bestemt.

§6-2 Tolkning av lovene

NKKs Lovkomite kan ikke tolke disse lovene med unntak av de deler som er obligatorisk som følge av medlemskapet i NKK jf. Norsk Kennel Klubs lover §6-1.

§6-3 Oppløsning

For å oppløse klubben kreves det minst ¾ flertall på ordinært årsmøte. Beslutningen må stadfestes på ekstraordinært årsmøte med minst ¾ flertall. Først etter annen gangs vedtak trer beslutningen om oppløsning i kraft.

Ved oppløsning tilfaller klubbens midler et av årsmøte bestemt formål. Bestemmer ikke årsmøte noe spesielt tilfaller midlene NKK.

Svenska Lundehundsällskapet inbjuder till
Officiell utställning lördag 1 augusti 2015
 Hökensås camping / Tidaholm
 Domare Martin Johansson

Sommarens rasspecial blir litet spesiell i år. För första gången ska vi dela utställning tillsammans med en annan rasklubb, nämligen Norsk Buhund Ring. Vi delar utställningsring och domare och på kvällen har vi en gemensam middag.

Utställningen börjar kl 10.00

Klasser och avgifter

Valp 4-6 mån, 6-9 mån	150 kr
Junior 9-18 mån	300 kr
Unghund 15-24 mån	300 kr
Öppen 15 mån- >	300 kr
Champion 24 mån- >	300 kr
Veteran 8 år- >	50 kr

Halva avgiften från tredje anmälda hunden, gäller ej valpar och veteraner.

OBS! Avgiften för veteraner är endast 50 kr! Klubben har beslutat att sänka avgiften för veteraner i förhoppning om att få se fler stiliga seniorer i ringen.

Efter den ordinarie utställningen blir det barn med hund och juniorhandling. De som av någon anledning inte vill/kan/törs ställa ut sin hund kan få hunden bedömd. Anmälan och betalning görs på plats på utställningsdagen. 20 kr för barn med hund och juniorhandling samt 100 kr för bedömning.

För våra norska vänner kommer vi förhoppningsvis att kunna erbjuda veterinär på plats som kan fylla i EU-

passet för avmaskning, dvärgbandmask (reveorm).

Kvällens middag blir på camping (middagsbuffé 150 kr/pers), anmäl namn på de som kommer till viceordforande@lundehund.se. Anmälan är bindande och summan betalas direkt till restaurangen.

SLS har tillgång ett antal stugor som kan bokas via Monika Ölen Krüger, tel.

+46 70 534 4777 eller viceordforande@lundehund.se. Vi har bokat stugor B, C och D, alla är hundvänliga. På campingens hemsida <http://hokensas.nordiccamping.se> kan man läsa om de olika stugtyperna.

På området finns även stora utrymmen för husvagnar, husbilar och tält. Boka plats genom att kontakta camping, uppgifter hittar du på deras hemsida (se ovan). OBS tala gärna om vid bokningen att du ska vara med på utställningen.

Anmälan till SLS utställning görs via www.lundehund.se.

Sista anmälningsdag är 29 juni.

Varmt välkomna!

GÖR EN UTSTÄLLNINGSTURNÉ I SOMMAR!

Starta med Norsk Lundehund klubb utställning i Hallingdal lördag 18 juli, se inbjudan sid 8, därefter fortsätter du till Värmlands Kennelklubbs utställning i Ransäter 25-26 juli. Helgen efter lördagen 1 augusti, är det dags för vår egen utställning i Hökensås. Finns reslusten kvar går det utmärkt att

fortsätta turnén antingen till Blekinge Kennelklubbs utställning i Ronneby 8-9 augusti eller till Västmanlands Kennelklubbs utställning i Askersund samma helg.

För anmälningar och information om kennelklubbarnas utställningar se www.skk.se

Tekst: Joakim og Gerd Langenes (kennel Langenesjenta), foto: Jon Wagtskjold
 Bilder fra region NKK Rogalands utstilling på Orre i september 2014

Da er vi gått i gang med utstillings-sesongen. Det er populært med utstilling blant lundehundeiere, og dette er en kjempeflott måte å vise frem vår herlige rase på. Det er ofte på utstilling at folk får kjennskap til

rasen for første gang. Vi møter stadig folk som spør oss mange spørsmål om rasen. Dette er hyggelig og viktig. De norske hunderasene får store rabatter på påmeldingsavgiften på NKK utstillinger og kan også kjempe

om "Beste Norske rase". Dette er et flott tilbud fra NKK og gir oss en ekstra mulighet til å vise frem rasen vår. De siste to årene har vi vært på mange utstillinger, innland og utland, både små og store. Vi har vært på utstilling i ekstrem varme, regn og vind, innendørs og utendørs. Både kort og lang reisevei.

Etter hvert opplevde vi at

noen valgte av forskjellige grunner å ikke møte opp til gruppefinalen. Dette synes vi er veldig synd, av flere grunner. Når en er så heldig å vinne BIR og slå ut andre, så mener vi at i respekt for de en slo ut og dommeren, plikter en til å møte i finalen for å representere rasen. Det er tross alt i den store ringen en får vist frem rasen, og det er dommeren som har valgt akkurat din hund til å representere rasen denne dagen.

Vi mener at "lang reise hjem" og "lundehunden går aldri videre uansett" osv. er lett å si når man er sliten og lei, men vil oppfordre alle til å strekke seg langt for å møte i finalen. I andre land, blant annet Tyskland, blir en fratatt alle premier om en ikke møter i finalen, dette sier noe om hvor viktig dette er. Selvsagt finnes det grunner til ikke å møte, som for eksempel sykdom på hund eller folk.

Håper vi ser dere i finaleringene og lykke til med årets utstillingssesong!

GLIMT FRA NORSK LUNDEHUND KLUBBS HISTORIE

Foto: Dagrinn Mæhlen

Tekst: Dagrinn Mæhlen, kennel Vollakloa

Grensetreff og spesialene mellom Sverige og Norge

Det var første gang Beyla, Arna og matmor var på Morokulien på spesialene for Sverige og Norge i 2014, og jeg har heller ikke lengre erfaring med rasen enn tilbake til 2002. Jeg har gått med den tro at det har vært mange "brødrestillinger" på Morokulien tidligere, men slik var det ikke!

Det har kun vært felles spesial-utstillinger i årene 2007 og 2014.

Synes det var litt artig å sjå litt på historikken. Turid Helfjord har delt denne oppgaven med meg, hun har lang erfaring som lundehundeier helt fra begynnelsen av 1970-tallet. Mulig det nå etter hvert kommer noen drypp i Lundehund-nytt fra det arbeidet som er gjort tidligere, sammen med andre tema.

NLK ble stiftet i 1962, og i 2012 ble det feira 50-års jubileum på Værøy.

Det er ikke så mange som har så lang fartstid med klubben. Strengt tatt så er det vel bare to igjen som var med fra starten, nemlig Anne-Lise og Roar Torsteinsen. Det er også svært mange av våre medlemmer som ikke har så god kjennskap til hva klubben har drevet med opp igjennom årene. For de som ikke er kjent med det, så er Roar fra Værøy, og har med seg erfaring med rasen fra sin oppvekst. Han kjenner bruken av rasen slik det var før med lundefuglfangst etc.

Anne-Lise og Roar sitter inne med mye informasjon og historikk om klubben, og Roar hadde mye å fortelle på telefon med undertegnede trønderdame. Bla. a. at klubben hadde sitt første klubbtreff (medlemstreff) i 1963. Klubbtreffene hadde tema, foredrag og diskusjoner. Første klubbtreff der hunder var med var i 1969, men det var ikke utstilling da. Om man har hatt dommerseminar i 2011 og det planlegges i forbindelse med Europa - utstillingen i høst, så var det arrangert dommerseminar i

klubben allerede i 1974.

Den første lundehund ble sendt til nabolandet Sverige i 1969. Svenska Lundehundsällskapet ble stiftet i 1977, og i 1980 ble det enighet mellom NLK og Svenska Lundehundsällskapet om å ha Grensetreff annet hvert år og veksle mellom Sverige og Norge.

Det var jevnlig treff fra 1981 til og med 2000, og det siste var avholdt på Båstad, Tretten, med 33 personer og 31 hunder. Primus motor for 4 av grensetreffene i Oppland og Hedmark var Inger Johanne Strand, kennel Strandbo.

Dette var ikke utstillinger eller bedømming, men treff som foregikk på forsommeren, ofte i pinsa. Folk og hunder kom fra Norge, Sverige, Danmark etter hvert også fra flere land. Jeg antar at vårt langstrakte land og avstander gjorde at det var flest deltakere fra sør og øst i landet på denne tiden.

Fra jubileumsutstillingen på Værøy-treffet, 2012. Foto: Jon Wagtskjold

På disse treffene var det mellom 30-40 personer og 20-30 hunder. Det var som oftest minst en av de norske lundehunddommere med. Det å se så mange lundehunder samlet ble ansett som svært verdifullt for dem. Når Christen Lang var der, kunne han fortelle om stamtavlene til hundene slik at alle fikk høre hvem som var foreldre og i slekt. Det var hundeveddeløp, demonstrasjon og forsøk på agility, match-show, parkonkurranse, felles middag og ikke minst var det viktig bare å møtes og utveksle erfaringer.

Roar forteller videre at det ble samarbeidet med Sofie og Svein

Schønheyder om å få til Værøy-treff, og det første Værøy-treffet ble arrangert i 1993, med utrolig stor deltakelse på 80 stk. Noen kom langveis fra USA også. De to første gangene det ble arrangert var det ikke utstilling. Fokuset var det sosiale og turer, og på denne tida var det langt flere lundefugler å oppleve og få sjå.

Første Værøy-treffet var som nevnt i 1993, så hvert 4 år frem til og med 2009. Da ble det 3 år til neste som var på grunn av klubbens jubileum. Værøy-treffene var nok et element til at behovet for grensetreffene opphørte, de ble erstattet av spesialutstillinger og

treff for begge land, og ble arrangert i 2007 og 2014 på Morokulien.

Det som også er like viktig som selve utstillingene som nå har stor deltakelse, er det samarbeidet Sverige og Norge har til beste for rasen. På slike treff (nå Spesialer) er det like viktig med forskjellige tema, årsmøte og treff mellom lundehundeierne i begge land til beste for felles rase. De siste år har det også vært utstilling med barn og hund, det er et moment som er viktig for rekruttering fremover.

Fra Barn & Hund på Morokulien, 2014. Foto: Jon Wagtskjold

Prosjekthunden Kunna, 6 mnd, foto: Ingvild Espelien

Krysningsprosjektet: Hvordan unngår vi å introdusere nye sykdommer?

Tekst: Krysningsgruppa

Vi kan og skal gjøre mye for å unngå å introdusere nye sykdomsgener i lundehundrasen gjennom krysningsprosjektet. Samtidig er det viktig å veie risikoen opp mot den potensielle helsegevinsten, og det er viktig å vurdere effekten på livskvalitet og dyrevelferd. Ingen av oss ønsker oss lundehunder med feilstilte øyehår eller C-hofter. Dette er likevel defekter som knapt nok kan sies å påvirke hundens funksjon og livskvalitet sammenlignet med IL eller mage-kreft.

De tre krysningsrasene er alle funksjonelle og friske raser med god fertilitet og høy gjennomsnittlig levealder. For spesielt interesserte anbefaler vi å lese de rasespesifikke avlsstrategiene (RAS) for den enkelte rase. I Norge er RAS tilgjengelig for islandsk fårehund og norsk buhund på NKKs hjemmeside (RAS for norrbottenspets er under utarbeidelse): <http://web2.nkk.no/no/tjenester/helse/ras/>

I Sverige er RAS for alle tre raser tilgjengelig på SKKs hjemmeside,

under informasjon om den enkelte rase: <http://skk.se/sv/hundraser/>
Det er flere ting vi kan gjøre for å unngå å avle inn sykdommer i rasen som ikke finnes fra før:

- Helsetesting
- «Slektsgransking»
- DNA-testing
- Avlsplanlegging

I det følgende vil vi forklare kort om hvordan disse verktøyene brukes i krysningsprosjektet.

Helsetesting

HD-røntging, øyelysing og undersøkelse av kneledd for patellaluksasjon er blant de vanligste helseundersøkelsene som brukes for å avdekke sykdommer hos hund. Disse bruker vi på alle hunder av de tre utkrysningsrasene som vi skal inngå i prosjektet. Hunder som gjennom disse testene viser seg å ha defekter som ikke er kjent hos lundehund fra før vil ikke bli brukt i prosjektet. Hunder med former for katarakt som er kjent fra før hos lundehund kan vurderes brukt om de ellers er gode kandidater. Imidlertid

bør de da bare pares med lundehunder som er øyelyst uten anmerkninger.

«Slektsgransking»

I tillegg til å bevise fertiliteten, gir tidligere kull nyttig informasjon om hvorvidt en hund gir sunne, friske avkom. Vi forsøker å skaffe til veie så mye relevant informasjon som mulig om helsa til hundens avkom, forfedre, søsken og øvrig slekt. For noen sykdommer, f.eks. HD, kommer slektsgranskingen i tillegg til tester av hunden selv for å vurdere hundens avlsverdi. For andre sykdommer, f.eks. epilepsi, er slektsgransking per i dag den viktigste måten å vurdere risikoen for at en klinisk frisk hund skal kunne nedarve sykdomsgener. Vi må også ta med i vurderingen at en hund med mange etterkommere har større sannsynlighet for å etterlate noen syke avkom enn en med færre.

DNA-testing

Det kommer stadig flere DNA-tester for hund på markedet. Noen avdekker om hunden er bærer eller affisert av en mutasjon som kan gi sykdom, andre påviser pelstype og -farge. Samme sykdom kan skyldes ulike gener hos ulike raser. Ja, selv innen samme rase kan samme sykdom skyldes flere forskjellige gener. Per i dag finnes det ikke veldokumenterte DNA-tester av betydning for krysningsprosjektet eller lundehundrasen, men vi ser ikke bort fra at det kan komme. Her arbeider tiden for oss!

Avlsplanlegging

De fleste sykdomsgener er enten recessive eller polygenetiske. Recessiv betyr «vikende» og vil si at hunden må arve genet fra både mor og far for at det skal føre til sykdom. Hvis man bare arver det fra en av foreldrene, arver man et friskt gen fra den andre som «overstyrer» det syke genet og forhindrer sykdom. Polygenetisk betyr at det er flere gener involvert. HD og IL og er eksempler på lidelser man antar er polygenetiske.

I tillegg til helse- og eventuelle DNA-tester, vil derfor en vettug avlsplanlegging alltid være nødvendig for å minimere risikoen for å avle syke hunder. Uansett utfallet av prosjektet, vil det ta mange generasjoner før det

er aktuelt å pare to etterkommere etter krysninger. Det vil gå enda flere generasjoner før det er aktuelt å pare to etterkommere etter samme krysningskull. Skulle vi mot formodning introdusere et defekt gen i rasen, så vil sannsynligheten for at det skal dukke opp igjen minke for hver generasjon man unngår å pare hunder etter samme krysningskull. Skulle det dukke opp noe «grums» på en hund etter en slik kombinasjon, er det også fullt mulig å unngå samme type kombinasjon igjen.

For å kunne håndtere en slik situasjon, er vi avhengig av å fortsette å unngå matadoravl. Det gjelder også etter at årsmøtet eventuelt bestemmer seg for å åpne stamboka for utvalgte etterkommere etter krysninger.

Til slutt

Mange sykdommer er (som IL) polygenetiske og multifaktorielle. Det vil si at både arv og miljø spiller en rolle, og at flere gener innvirker på disposisjonen for å utvikle sykdom. Et annet eksempel på dette er epilepsi. Epilepsi har forekommet på lundehund, og det forekommer også i større eller mindre omfang på de fleste raser. Den svenske raseklubben for norrbottenspets har vurdert det som nødvendig å overvåke situasjonen for epilepsi hos rasen, og de har også innført retningslinjer for avl på slektninger av affiserte hunder. Likevel er det ikke grunnlag for å si at sykdommen har spesielt stor utbredelse hos norrbottenspets. Akkurat som IL og magekreft, er det imidlertid en sykdom som i alvorlige tilfeller kan være svært belastende for både hund og eier. Derfor legger vi ned mye arbeid for å minimere risikoen for at hundene vi bruker til krysningsprosjektet skal nedarve slike gener.

FAKTA OM KRYSNINGSPROSJEKTET

Formål	Bedre fertiliteten og redusere forekomsten av IL i rasen.
Metode	Øke genetisk variasjon ved å krysse lundehund med tre raser: norsk buhund, norrbottenspets og islandsk fårehund. <ul style="list-style-type: none"> • Alle kryssingsvalper vil bli registrert i et X-register hos NKK og forvaltet som en egen sidepopulasjon. • Valpene i X-registeret vurderes nøye mht eksteriør, helse og gemytt. • Utvalgte individer fra X-registeret krysses med individer fra den ordinære lundehundstammen og danner nye generasjoner i X-registeret. Alle kombinasjoner må godkjennes av NKK for paring. • Krysningsindividene beholdes i X-registeret. • Innkryssing av X-registrerte hunder til den ordinære lundehundstammen kan finne sted når vurdering av eksteriør og temperament samt undersøkelse av helse viser at målet med krysningsprosjektet er oppnådd og resultatet er godkjent av NLK og NKK.
Tidsramme	Prosjektet vil ta mange år (og flere generasjoner) før vi er rede til å anbefale innkryssing i lundehundstammen igjen.
Informasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Bakgrunn for prosjektet finnes i RAS for lundehund. Dokumentet kan lastes ned fra www.lundehund.no. Papirutgave kan bestilles fra Lundehundklubbens postadresse. • Kortfattet, aktuell informasjon finner du på www.lundehund.no og klubbens offisielle Facebook-side. • Utvidet informasjon om bakgrunn, utvikling og vurderinger vil du finne i hvert nummer av Lundehund-nytt.
Kontakt	<p>Bruk gjerne ePost-adressen krysningsgruppa@lundehund.no for alle typer spørsmål, kommentarer og innspill om prosjektet og gjennomføringen av det.</p>

AVLSARBEID I TYSKLAND - GENETISK TESTING FOR IL?

Tekst: Avlsrådet i samarbeid med Bärbel og Stein-Erik Greter

Professor Distls gruppe ved Universitetet for Veterinærmedisin i Hannover, Tyskland, har i 2013 kunngjort på sin hjemmeside at de har utviklet en metode for å identifisere 2 gener som disponerer for utvikling av Intestinal Lymfangiektasi, IL hos lundehund. Denne testen er behørig omtalt i en artikkel i Lundehund-nytt nr 2, 2013, som også er publisert her på hjemmesiden.

Er IL genene funnet?

Ingvild Espelien og Hanna Gautun – for avlsrådet

En forskergruppe ledet av professor Distl ved Universitetet for Veterinærmedisin i Hannover, Tyskland, publiserte i 2013 en annonse på internett der han forteller at gruppen har funnet to gener som kan være assosiert med IL i den delen av DNA molekylet som koder for tarmene. Undersøkelsen er basert på blodprøver fra 12 lundehunder, syv av disse hadde IL og fem hadde ikke fått IL i en alder av åtte år. Den genetiske profilen for disse hundene ble sammenlignet med profilen fra omkring tusen hunder av andre raser.

I annonsen understreker forskerne at det er nødvendig med mer forskning for å identifisere enda bedre genetiske markører for IL. Likevel oppfordrer de hundeeiere til å sende inn blodprøver fra sine hunder, og betale 250 EURO for å få sine hunder undersøkt med tanke på IL gener.

For godt til å være sant?

Det er et ordtak som sier – om noe høres ut til å være for godt til å være sant – så er det nok det.....

Det ville selvfølgelig være svært gode nyheter dersom noen har funnet genene som koder for IL. Da ville vi kanskje kunne avle bort sykdommen – forutsatt, selvsagt, at disse genene varierer hos hundene. Hvis alle lundehundene har il genene, er det ingen variasjon og ikke mulig å avle ved å velge bort hunder med sykdomsgener. Vi vet allerede at den genetiske variasjonen hos lundehunden er svært lav – kan vi i det hele tatt forvente at vi har nok genetisk variasjon til å velge ut avlshunder?

Du kan lese resten av artikkelen fra LHN nr 2-2013 på NLK sin nettsider på adressen: <http://www.lundehund.no/index.php/om-norsk-lundehund/helse/929-er-il-genene-funnet>

Nordisk Kennelunion's vitenskapelige komité har i januar 2015 tydeliggjort sitt syn på bruk av DNA-tester i avl. NLK's innstilling er i overensstemmelse med NKU/VKs holdning gitt i dokumentet. Nedenfor følger utfyllende informasjon om avlsarbeidet i Tyskland

Vi gjentar her NLKs syn på testen:

Norsk Lundehund Klubb fraråder bruk av gentesten som grunnlag for planlegging av avl på norsk lundehund.

IL nedarves etter all sannsynlighet multifaktorielt polygenetisk, hvilket vil si at flere gener er involvert og at sykdommen har flere utløsende faktorer. Den genetiske variasjonen i rasen er så lav (ca 12%) at alle lundehunder etter alt å dømme er bærere av disse genene. Det er derfor ikke mulig å avle bort IL ved seleksjon av individer på grunnlag av en gentest. Derimot kan man ved slik seleksjon risikere å redusere den genetiske variasjonen ytterligere, med katastrofale følger.

Har Distls gentest noen implikasjon for avl på lundehund i Tyskland?

I Tyskland er det DCNH (Den tyske klubben for de nordiske rasene) som forvalter rasen norsk lundehund. Leder for avlsrådet i DCNH, Nicole Klose har sendt et brev til den vitenskapelige avdelingen til VDH (Den tyske kennelklubben) med følgende forespørsel:

"Prof. Distl har i følge eget utsagn utviklet en gentest hvor en kan finne ut om lundehunden har en eller flere gener som kan utløse IL (Intestinal Lymfangiektasi). Er denne testen så nøyaktig at den uten videre kan brukes i avlsøymed?"

Svaret fra VDH var følgende:

"Den testen prof. Distl anbefaler er en såkalt markørbasert kopplingstest, altså ingen direkte bevis for en mutasjon. Denne testen er ikke evaluert. Denne testen kan først anvendes og anbefales på en bred basis etter en evaluering med tilsvarende publisering. Et problem angående testen er at graden av polymorfi er meget liten siden rasen stammer fra kun et fåtall dyr."

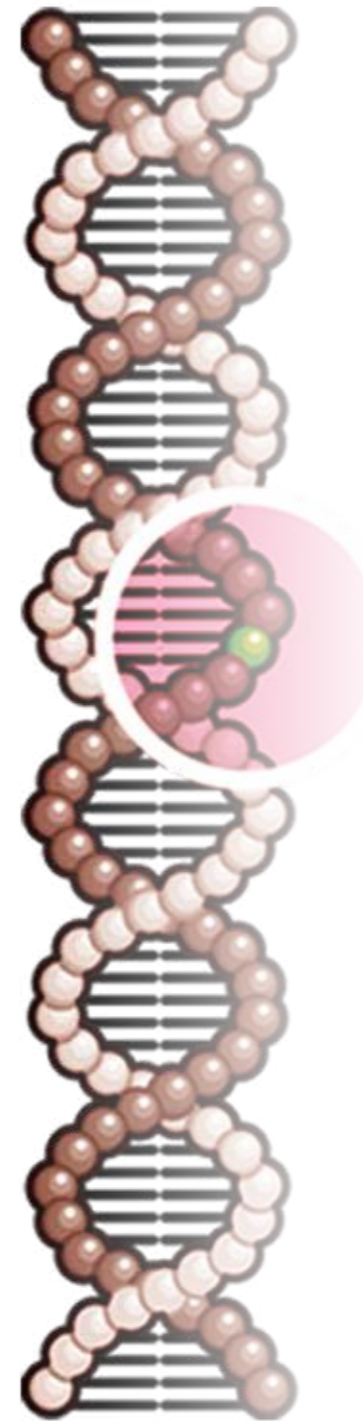
Du finner de tyske originaltekstene på hjemmesiden til DCNH: Spørsmål - Svar, se <http://www.dcnh.de/docs/news/AnfrageGentestProfDistl.pdf>

Hva sier dette svaret fra VDH? Her er en enkel forklaring:

- En betingelse for at testen kan godkjennes i Tyskland er at den må ha vært offentliggjort i et anerkjent vitenskapelig tidsskrift.
- En annen, enda viktigere betingelse er at andre uavhengige forskere har gjennomført testen og kommet til de samme resultatene.

Uansett hvordan grunnlaget for testen måtte utvikle seg, så vil NLKs anbefaling gjelde:

- Også for avl på lundehund i Tyskland anbefales oppdrettere å fokusere på å holde inavlsgraden over 5 generasjoner under 3.25, slik at den genetiske variasjon som finnes i dag ikke tapes.
- Flest mulig individ bør benyttes i avl i ulike kombinasjoner slik at vi ikke taper mer av den genetiske variasjonen som finnes i rasen.
- Seleksjon på grunnlag av Distls gentest er ikke mulig så lenge den genetiske variasjonen i rasen er så liten som nå.

Tekst: Elin Mariboe Hovde, foto: Alejandra Garcia

Helgen 2. og 3. mai var 45 norske, danske, svenske og finske lundehundeiere samlet på Vidaråsen Landsby i Vestfold. Her fikk vi to fine dager hvor IL ble grundig behandlet.

Veterinær Pia Svedberg var første foredragsholder. Hun kunne fortelle at IL første gang ble beskrevet hos mennesket i 1961, og hos hund i 1968. Sykdommen er sjelden, og den finnes som primær IL og som sekundær IL.

Primær IL er en medfødt defekt med utilstrekkelig antall eller misdannede lymfekjertler i tarmen. Dette kan vises rett etter fødsel, men noen ganger har man ingen symptomer den første tiden i livet.

Sekundær IL oppstår i en tarm som er svekket av et bakterielt angrep over en lengre periode, og er ikke en medfødt defekt.

Det er ikke funnet bevis for

sekundær IL hos norsk lundehund, derfor anses IL hos rasen vår for primær. Det vil si at alle lundehunder kan være bærere av genet for IL, men genet trenger ikke å være «på» hos alle.

Forskning har funnet en mulig kobling mellom polydaktyli og IL. Polydaktyli innebærer at individet har flere enn normalt antall tredeputer og klør, slik som lundehunden.

Dr. vet. Ellen Scancke fortalte hvordan dyrlegene jobber når de får inn en hund med symptomer på IL. Hun sier at diare er veldig vanlig hos hund, og derfor et usikkert tegn. Blir diareen et langvarig problem skal den imidlertid utredes. Petter Nilsen viste

et bilde av avføring fra sin Doffen, der deler av avføringen var en hvit masse bestående av ufordøyd fett. Denne avføringen kom da Doffen var syk.

Scancke sier videre at proteinbrist i blodet kan skyldes forskjellige sykdommer. Tarmbiopsi vil i 96% av tilfellene si om det er IL.

Hvordan behandles mennesker?

1. Forhindre progresjon - ikke fett, mye protein, lite fiber
2. Erstatte blodproteiner, essensielle fettsyrer, vitaminer, hormoner.
3. Beskytte mot infeksjoner: ikke oppsøke store folkemengder

Vi kan behandle hunder på samme måte som mennesker under pkt. 1 og 3, men dessverre kan vi ikke erstatte blodproteiner på hund ennå. Likevel er dagens prognose for IL tiltagende god.

Det jobbes med en oversikt over

hvilke blodprøver man bør ta ved mistanke om IL, og hva som skal utredes. Når denne er klar, vil den bli lagt ut på klubbens hjemmeside. Denne kan så skrives ut og tas med til veterinæren. De som ikke har tilgang

til internett, kan gå til sitt lokale bibliotek og få den skrevet ut, eller ta kontakt med klubben for å få den tilsendt.

Diskusjoner og innlegg gikk i ett ...

Hva er IL?

Intestinal lymfangiektasi (IL) er en defekt som gir utilstrekkelig antall eller misdannede lymfekjertler i tarmen.

Lymfekjertlene transporterer fett og overføyd væske fra kroppen. Lymfesystemet fungerer også som transportmiddel for immunforsvarets celler.

Lymfekjertler med genfeil, tar opp fett, men klarer ikke få det ut, dermed sprekker de til slutt. Sprekker de ut mot tarmen, får denne et sår og blir trasig. Lymfekjertlene må ta opp de store fettmolekylene, de små kan blodet klare selv.

Fett inneholder protein, og fett som går ut i tarmen og ikke blir tatt opp, slik som ved IL, gir proteinmangel.

Kroppens svar på dette er å kompensere ved hjelp av leveren, Leveren har stor kapasitet, og lager nytt protein på bekostning av musklene. Kroppens depot av bl.a. B12, folsyre og kalsium synker, men det tar måneder før man kan måle dette.

Når kroppen ikke lenger klarer å kompensere, får man næringsbrist, immunforsvarsbrist, økt risiko for blodpropper, og eventuelt en ribbet hormon- og kalsiumbalanse.

Symptomene varierer mellom ulike individer:

- Vektnedgang
- Trøtthet
- Diare og/eller oppkast
- Væske i buken
- Økt appetitt eller matvegring
- Uttørring
- Dårlig pels
- Plutselig død eller pustebesvær pga. blodpropp
- Pustebesvær pga. væske i lungene

Foring av Lundehund med IL

Tekst og foto: Petter Nilsen

Jeg har blitt oppfordret til å skrive litt om hvordan jeg har jobbet med foring av Doffen under hans lange sykdomsperiode. Og om hvilke erfaringer vi har gjort oss under den perioden og i ettertid, og ikke minst hvilke feil vi har gjort, for vi lærer som kjent aller mest av å gjøre feil, og jeg håper at våre feil kan hjelpe andre som er inne i IL perioden til å unngå å gjøre de samme feilene.

Jeg føler at det er viktig å fortelle noen rent tekniske detaljer om Doffen og hans sykdom:

Han fikk første gang påvist IL, i juni 2013, og er først helt sykdomsfri etter totalt 4 utbrudd av IL i slutten av 2014. Vi har i den perioden blant annet, tatt noe i overkant av 70 blodprøver, i tillegg til at mange prøver er sendt til sentrale laboratorier i Norge, men også Tyskland, England, og flere anerkjente universitetslaboratorier i USA har vært brukt. Grunnen til at vi ikke bare bruker Norske laboratorier, er at de mangler noe av det analyseutstyret som vi har vært avhengige av, da vi har

ønsket å analysere langt mer enn de vanlige "CA", "TP", "ALB", "GLOB", "CHOL", "ALT", "GGT" osv

Jeg må også på det sterkeste, understreke at mye av det vi har lært, og de fremgangsmåtene vi har brukt, kommer fra andre hundeeiere, som har vært i samme situasjon, og vi har gjennom en meget lang periode hatt tett kontakt med alt fra erfarne hundeeiere, anerkjente Amerikanske veterinærer, Australske universitetsprofessorer, til laboratoriet på Tine meierier, og mange andre.

Og ikke minst så har vi hatt mye nytte av

uerfarne medlemmer av hundefamilien, som har sendt oss sine sykejournaler, blodprøver, og erfaring fra sykdomsbildet for deres hund.

Dette er også et forsøk på å samle litt av alt det materialet, og litt av den erfaringen som jeg mener vi fikk ved å dybdeanalysere alt det materialet, til en "veldig kort" artikkel, og et meget forenklet bilde av hva vi har erfart er "en måte" å behandle/fore en IL syk hund på.

Unngå å bli syk

Det ville være helt feil å starte en

beskrivelse av foring under IL, med noe annet en å si at "Vi er overbevist om at det er veldig mange tilfeller av IL som kunne vært unngått!". For det handler om å gjøre noen enkle ting riktig, for i størst mulig grad å unngå å havne i IL fella.

De lærde (og jeg) er enige om at det er to ting som helt klart kan trigge IL: fett og stress. Lundehundmat med fettprosent over 6-8% totalinnhold er i faresonen for veldig mange Lundehunder. Av de som har hatt problemer med IL, så er det en del som bruker Hills I/D Low Fat fôr, som er et såkalt fullfôr, og som inneholder ca 7% fett (tilsvarer ca 3,5% fett i våtfor). Dette foret fikk vi anbefalt av Veterinærhøgskolen, og vi har i tillegg blitt anbefalt samme foret av andre institusjoner som jeg har vært i kontakt med.

Vi har hørt utallige ganger fra de samme folkene at, "jeg har gitt 15-20% med fett i alle år, og aldri hatt syk hund!". Det er omtrent som å si at "jeg har kjørt i 150 på motorvei med 2 i promille mange ganger, og det har gått helt fint hver gang". Det er IKKE de hundene som tåler 15-20% fett, som setter standarden for hva som er bra for en Lundehund!!!!. Det er alle de "andre" som ikke tåler det, men blir syke.

Jeg hadde brukt Labb til Doffen da han fikk IL for første gang, og det foret hadde en fettprosent på 17. Vi har prøvd oss på å føre med noe lavere fettprosent i ettertid, og med de samme katastrofale følgende. Det kan godt hende at fordelingen av hunder som tåler høyere fettprosent er 20% som tåler det, og 80% som ikke tåler det, eller omvendt, men du vet ikke i hvilken gruppe din hund befinner seg, og da er det russisk rulett å kjøre med fôr av den type som kan skade hunden din.

For de som lurer på hvor vi ligger i fettprosent i dag, så er Doffen's daglige kost nå på ca 4% (8% tørrfôr), og da snakker jeg om en hund som springer mellom 50-150 kilometer hver eneste uke, og som fortsatt tar jevnlig blodprøver, for å bekrefte at vi har alle verdier på riktig nivå, inkludert totalprotein, og kolesterol verdiene med så lav fettprosent.

Vår mat består i dag av 80% hjemmelaget, resten er Hills R/D, som er et slankefôr, og som vi bruker av flere grunner. Det inneholder lite fett og kalorier, så vi trenger ikke å regne det inn i den daglige mengden av kalorier, som for Doffen er 50-55 kal. pr kilo hund pr dag. Den andre grunnen er at jeg opplever det samme som alle de som anbefalte oss å teste det foret. Det gir bedre mage, bedre tarmfunksjon, og langt bedre avføring. Doffen synes at det smaker godt, så vi bruker det i tillegg som belønningsfôr og godiz. Og sist men ikke minst, de dagene som Doffen ikke trenger så mye mat så kan jeg erstatte en del av det hjemmelagede foret med Hills R/D for å gi samme metthetsfølelse hos hunden.

Når vi regner fettprosenten, så er det ut fra tørrforverdi, fordi man da ikke må ta hensyn til vanninnhold (prosenten av vann i foret). Vanninnholdet i tørrfôr er ca 10%, og vi regner innholdet i hjemmelaget å være ca 60%, som betyr at om du veier foret så må du bruke dobbelt så mye hjemmelaget i forhold til tørrfôr, siden 50% mer av foret består av vann. Ved bruk av hjemmelaget for med ca 60% vanninnhold så er den totale fettprosenten i det foret som jeg bruker 2-3%. For å ta et par raske eksempler, så inneholder kyllingkjøtt ca 2-2,5% fett (tilsvarer ca 5% fett i tørrfôr), mens kokt torsk derimot inneholder 0% fett!!!.

Begge to inneholder i nærheten av 25% proteiner, og har omtrent den samme energiverdi. Men!, bruker du torsk så må det finnes andre kilder til fett i foret, fordi hunden må ha en viss minimumsmengde med fettssyrer for ikke å få andre mangelsykdommer.

Stress

Stress er etter min mening, en minst like stor faktor, og en kombinasjon av de to - fett og stress er selvsagt en enda større fare. Jeg vet meget godt, at mange av hundene blir syke etter stressperioder som, utstillinger med lang reise, stressperioder i eierens liv, ferietider hvor hunden "plutselig" havner på kennel med mange ukjente hunder osv. osv. Jeg har i det siste året blitt kontaktet av mange lundehundeiere med syke hunder, mange av mønstrene

er velkjente, og mange av mønstret går igjen, gang på gang.

Jeg må også fortelle at Doffen og jeg er meget tett på hverandre, som de aller fleste Lundehundeiere, og vi lever et nesten 24/7 liv sammen. De fleste som har Lundehund har nok lært seg at Lundehunden er utrolig rask til å oppfatte din følelsessituasjon. Den merker straks om du er sint, sliten, trist, eller stresset, og det stresset overføres på hunden. Jeg kunne under den mest kritiske situasjonen i vår lange sykdomsperiode se på blodverdiene at Doffen reagerte på familiens høye stressmodus. Vi har fått mange strenge formaninger fra Leslie, om at jeg måtte holde hunden glad, og ikke fortelle den at den er syk, for da fortsetter den å være syk. En glad kropp blir raskere frisk enn en trist kropp. Så ikke endre på de daglige rutinene når hunden er syk, og gjør det som du vet gjør hunden glad. En hund har liten forståelse av tid, så den daglige turen må man fortsette med, men ta 10-15 minutter i stedet for en time.

Mulig forvarsel

Et enkelt råd for å få et forvarsel om at det kan være noe galt på gang, er å veie hunden med jevne mellomrom (er helt gratis, og i tillegg kan det være greit å sjekke sin egen vekt i blant også). For med mindre det skjer noe helt spesielt i føringveien, eller med hunden, så går den ikke "plutselig" opp i vekt. Endrer vekten seg raskt med et par tre hekto så er det fare på ferde. Og en blodprøve er den eneste sikre kilden til å fastslå om det er IL.

Nå er sikkert de fleste blitt klar over når faren tydeligvis er størst, for det er slik at veldig mange av de som får IL, så kommer det i aldersperioden 1-3 år. Mest utsatt kan det se ut som gutta er, men en av de Lundehundeierne som har hjulpet oss fikk IL på sin tisse på 11 år. Så det er kun en ting som er sikkert, at det er ikke noe som er som er sikkert, dessverre.

Jeg må også få berømme mange av eierne med syk hund, som har jobbet med lange avhandlinger til meg om forløpet til sykdommen, hvordan

hunden oppfører seg under sykdommen, og ikke minst hvordan hundens utvikling, og respons på de forskjellige behandlingsmåtene har vært. Også må jeg berømme en klok mann som kom bort til meg under Lundehundspesialen på Morokulien, og luftet sine erfaringer, tanker, og personlige meninger om meg og om Doffen's sykdomsbilde. Det er noen kloke mennesker der ute i Lundehundfamilien som kan sette ting i riktig perspektiv.

Når vi har blitt syke

Når man uomtvistelig har fått bekreftet at hunden har IL, så er det et par ting som jeg har lært at har helt overordnet viktighet:

All mat skal være kokt lenge, og det er bare følgende ingredienser som er helt sikre: ris, potetstappe, hvitfisk, kylling, gulrøtter, og gresskar. Når jeg sier lenge så er det minst 3 timer, og det gjelder alt. Deretter så kjører du dette i kjøkkenmaskin, eller med stavmikser, til det er helt bløt pasta. Sammensetningen av de forskjellige ingrediensene fordeles på følgende måte, du skal ha 2/3 karbohydrater og 1/3 proteiner (karbohydrater er ris og potet, og proteiner er kjøtt og melkeprodukter). Grønnsakene i vårt tilfelle har bestått av et tillegg på ca 20%.

Det er visse ting som nesten helt sikkert kommer til å skape problemer, og forlenge sykdomsforløpet, og det er såkalt diettfôr (bløtfôr) fra dyrlegen, kokt sei, tørrfor alle typer, alle råfôr typer som Vog H, BARF, osv. Denne typen fôr inneholder vanligvis 15-20% fett i våt tilstand, som tilsvarer 30-40% fett i tørrfor. I tillegg så opplever ca 80-90% at det er en klar negativ effekt av egg, da eggeplommen består av ca 20% rent fett, og det er som å helle "salt i såret" i denne situasjonen.

Jeg oppdaget etter tips fra andre Lundehundeiere, at gresk yoghurt var en liten "diamant" i matveien. Gresk yoghurt inneholder 1-2% fett (ca 5-6% i tørr tilstand), og det er rikelig med proteiner, og masse gode bakterier. Det er viktig å merke seg her, at ca 18% av alle hunder er laktoseintolerante, eller..... omvent, 82% tåler laktose. Nå finnes

nesten alle tenkelige melkeprodukter som laktosefrie, så det er ingen grunn til å utelate "syrnede" melkeprodukter fra diëtfôret, for de inneholder lite fett, men mye energi i form av proteiner, og gode bakteriekulturer, og noe hunden trenger mye av, nemlig kalsium.

Du MÅ tenke fett hele tiden, for det er det som skaper problemer nå. Så lenge lymfesystemet er "betent" og ute av funksjon, så er det fett som holder den prosessen gående. Hunden trenger meget lite fett i denne tiden, jeg og mange av dem jeg har jobbet sammen med, har operert med fettprosent under 2% i lange perioder.

Når man begynner på den medisinske behandlingen av IL syk hund, så raser hunden ned i vekt ganske umiddelbart, og dette bekymrer selvfølgelig alle hundeiere. Men neida, hunden din kommer ikke til å sulte i hjel, så ikke start opp med noen form for "fetekur", for det gjør bare saken enda mer alvorlig! Det er langt større mulighet for at den skader seg av mangel på vitaminer, mineraler, osv, noe jeg kommer tilbake til.

I de aller fleste tilfeller av IL syk Lundehund, så er behandlingen Prednisolon, og i tillegg Flagyl, Tylan, eller tilsvarende. Disse stoffene er "bakteriedreper", og tar livet av store deler av bakteriefloraen i mage og tarm. Den bakteriekulturen sørger for å løse opp maten slik at kroppen kan absorbere næringen som er i maten. Siden hunden nå ikke har noe godt fungerende fordøyelsessystem så er det helt avgjørende at du serverer mat av en type som ikke trenger et 100% velfungerende fordøyelsessystem for å kunne absorberes av hunden.

Mange har blitt "villedet" til å kjøpe såkalte MCT oljer, som skal kunne absorberes av hunden utenfor lymfesystemet, og dermed gi hunden energiopptak av fett uten å irritere lymfesystemet. Det er nå ganske bred enighet om at det ikke fungerer, og de aller fleste opplever diare, og senket kolesterolverdi. Den eneste av de såkalte "fettysreoljene" som har den riktige lengden/typen av fettfiber, er ren kokosnøttolje.

Hvordan fører vi?

Disse hundene har store problemer med opptaket av næring fra tarmen, (det er lymfesystemet som står for det meste av næringsopptaket, det er sykt og har nesten sluttet å virke!) så da må det gis små porsjoner av mat, av en type som det er mulig for et sterkt skadet/redusert fordøyelsessystem å absorbere. Det er stor forskjell på hvor mye og hvor ofte man kan/skal fore, men det er smart å begynne meget forsiktig, og deretter øke i takt med hva man ser at hunden tåler. Når Doffen var som sykest, ved det andre utbruddet av IL, så ga jeg en stor teskje med mat, 8 til 10 ganger daglig. Det tilsvarte da ca 20-25 kcal pr kilo hund pr dag, og var fullt tilstrekkelig til en hund med så lite kroppslig aktivitet.

Ved Doffen's tredje utbrudd så var det overhode ikke mulig å få maten til å bli i magesekken på grunn av magesår, og da var det selvfølgelig umulig å få et næringsinntak som var stort nok til å tilfredsstille det daglige behovet. Det løste seg til slutt med å bruke proteintilskuddet Prozyme, som det skal meget lite til av for å tilfredsstille det nødvendige dagsbehovet. Dette pulveret røres ut i Biola eller lignende. Det smaker bra, så det er lett å gi, og det er så små mengder, at selv en meget sår magesekk aksepterte det. Mengden vi brukte var 6 gram pr dag (tilsvarer en stor matskje), og i tillegg så ble alle medisiner, mineraler og vitaminer, malt opp, og gitt i den samme blandingen, med unntak av medisiner for mage og tarm som gis før måltider, og ved sengetid.

Det er medisinske påstander om at proteintilskuddet til typen Prozyme og lignende, ikke virker ved IL. Jeg fikk rådet om å teste det av Lundehundeiere i utlandet, som har reddet flere meget syke hunder ved å bruke dette tilskuddet, og vår intensive testing i den perioden viste at det fungerte som beskrevet av disse Lundehundeierne også for oss.

I denne perioden tok vi meget tett med blodprøver, opptil to prøver om dagen, for å kunne kontrollere om vi fikk i oss nok av de vitaminene, og mineralene som sørger for at hunden ikke får enda flere skader, og sykdommer som et resultat av selve IL problemet. Følgende er helt essensielt, og overskygger alt:

Vitaminet D3 og Kalsium!

Kort fortalt av en som ikke er ernæringsfysiolog, og ikke noe annet fint heller, så virker det på følgende måte. Kalsiumnivået må være på et visst nivå for at kroppen skal "ta opp" næring. Kroppen tar ikke opp kalsium uten at vitaminen D3 først er til stede. Gir du D3 og Kalsium så starter du opp kroppens opptak av næring igjen. Det er liten fare for at du gir for mye av Kalsium eller D vitamin. Våre tester viste at en vanlig vedlikeholdsdose som for et menneske på 75kilo er ca 500 mg pr dag, det er for lite for en syk Lundehund. Vi økte til 1000 mg pr dag, og jeg tredoblet i tillegg D3 mengden (til 40um pr dag).

Det neste som måtte på plass var B vitaminene, og Folat (B9). Det er vanlig å gi B12 i sprøyte, noe vi også gjorde ved de to første tilfellene av IL, men tredje gangen så begynte vi å gi B1-B6-B9-B12 i maten hver eneste dag i stedet, og i dobbel dose med langt bedre effekt. B vitaminer tilhører gruppen av vannløselige vitaminer, og forsvinner meget fort ut av kroppen igjen, så det må fylles på med nytt daglig, mens D1-3 er fettløselighet vitaminer, og lagres noe bedre i kroppen.

Alle Lundehunder som jeg har fått kopi av blodprøver fra hvor B nivåer har vært målt, har meget lave verdier, noe som er skadelig for hunden. B12 verdier under 200 vil også påvirke kroppens evne til å ta til seg næring, og jeg ser hele tiden at når vi kommer opp i B12 verdier på 6-800, så gir det klare positive reaksjoner.

Det tredje anfall av IL lærte oss også at de medisinene som brukes for å bekjempe sykdommen, også har noen uønskede virkninger. Hunder med IL har allerede sår/svak mage, og sterke medisiner gjør ikke det problemet mindre. Langt over 50% av hundene med IL som vi har jobbet med, har fått magesår av forskjellig alvorlighetsgrad. Av de ting som vi ser har en beskyttende effekt på mage og tarm er vitaminet B1, noe som gis daglig, sammen med de øvrige B vitaminene til en syk hund.

Dette med magesår er veldig alvorlig, og forverrer selvfølgelig situasjonen ytterligere for hunden. Et av tegnene på

magesår er at hunden drikker mye kaldt vann, og spesielt etter at den har fått mat. Dette for å kjøle ned magen, og for å gi en smertelindring. I tillegg så har den ofte oppblåst/hard mage, og mye tarmgass, den strekker seg og klynker, den velger kjølige plasser å ligge, og den vill helst ligge på siden. Det er her viktig å huske på at hunden behøver ikke ha IL for å få magesår!

I denne perioden så gjorde vi et par meget smertefulle erfaringer. Våre tre spesialutdannede smådyrveterinærer var enige om å skrive ut medisiner for å dempe kvalme, og for å dempe tørrheten i munnen, slik at Doffen ikke skulle kaste opp maten igjen pga magesåret.

Det var «totalt skivebom», for å bruke det uttrykket. Jeg skjønner i dag at man må behandle det underliggende problemet, og ikke stoppe kroppens naturlige reaksjon. Når hunden kaster opp så betyr det at kroppens naturlige system sier at det er noe feil, og det skal ikke mat ned i min mage, for det tåler den ikke! Da må man behandle magen, og når vi satte ned produksjonen av magesafter, og i tillegg ga medisin som beskyttet slimhinner i mage og tarm, så ble maten nede med en gang, og Doffen sluttet straks å "helle innpå" med kaldt vann hver gang det kom noe ned i magen.

Når maten kommer forbi magen og ut i tarmsystemet så skal den være oppløst av magesyren slik at tarmbakteriene kan omdanne den til næring som tarmen kan oppta. Bruker man Prednisolon, Flagyl osv, så tar man livet av store deler av de bakteriene, og da stopper mye av den naturlige fordøyelsesprosessen selvfølgelig opp. Når man gir hunden mat som ikke krever et 100% fungerende bakteriesystem, så hjelper det litt. Men, jeg lærte ganske raskt at hvis jeg ga Doffen nye bakterier i store mengder (siden vi jo tok livet av store mengder også), så fikk vi utslag på TP og på CHOL nesten umiddelbart. Når kolesterolverdien og totalproteinet øker i verdi, så har kroppen startet å ta opp næring igjen, og da var vi på rett vei.

Jeg har også lært en annen meget viktig ting: det tar tid. Og det er langt bedre å bruke et par måneder for mye, enn en uke for lite.

Ikke gå tilbake til vanlig føring før du er helt sikker på at hunden er frisk. Start den prosessen med å blande inn litt vanlig hundemat (oppbløtt) i den hjemmelagede maten. Og hunder som har hatt IL virker å fungere bedre hvis de får flere måltider om dagen i stedet for et stort om morgenen. Vi er også meget oppmerksomme på at etter IL sykdom, så er magen/tarmslimhinner et svakt punkt. Vi gir et lite kveldsmåltid for å begrense at magesyren irriterer slimhinnene, og det lille måltidet er basert på en spiseskje med biola en liten teskje med usukret blåbær, og en teskje med mager cottage cheese.

Ikke stopp opp med medisiner før du har tatt prøver som uomtvistelig viser at hunden er helt frisk.

Vi har fått så mange beviser på at Lundehundens fordøyelses system er ganske følsomt, og "sart", og ikke minst så har mange dyktige hundemennesker delt den samme erfaring som oss. Du må ta vare på mage og tarmflora, og det gjøres ved å fore med mat som naturlig inneholder de bakteriene, i de mengdene som en Lundehund fikk i seg ved å spise det den spiste i gamle dager, nemlig alt den fant ute i naturen som kunne spises, og da snakker jeg om alt fra fiskerensk, via egg og fugler, til mus, rotter osv. I tillegg så har mange med meg oppdaget at de til tider spiser jord. Sikkert mange som løfter på øyenbrynene nå, Doffen får en teskje med jord hver dag, noe vi har brukt i snart et år, med helt forbløffende virkning. Neida det er ikke en teskje fra blomsterbedet, men en spesiell "myrjord", og det spekuleres i om det er en type av torvmose som har en form av antibakteriell effekt her, og som gir positivt utslag.

Dagens hundemat er hermetisk fri for alt av bakterier som en Lundehund fikk i seg naturlig i gode gamle dager, og må tilføres på "kunstig" vis. Probiotica og Prebiotica er viktige ingredienser i det naturlige kostholdet til en Lundehund, også tror jeg at en glad og lykkelig hund, lettere holder seg frisk.

Doffen og P.

Lundehunden og bjeffingen

Tekst: Elin Mariboe Hovde, bilder: Jon Wagtskjold

Årvåken lundehund: Værøy-Daga av Vollakloa

At spisshunder bjeffer er en kjent sak. Søker man på lundehund og bjeffing på nettet, finner man også at dette er tema i mange hundegrupper. Flere lurar også på om de vil orke å ha en hund som tilsynelatende bjeffer både i tide og utide. Men at lundehunden ikke kan bli bjeffefri, det er en myte.

Situasjonsbettinget bjeffing

Generelt kan en si at hunder som bjeffer mye er mer usikre enn hunder som bjeffer lite, men dette stemmer ikke alltid. Bjeffing følger gjerne hunder med sterkt vaktinstinkt, noe som ligger til spisshundrasene.

Både lundehunden og buhunden har fra eldre tider vært gårdshund som varslet når det skjedde noe. Lundehunden er imidlertid en hund med sterke bånd til sin eier, og dette kan en bruke til sin fordel når det gjelder bjeffing.

En trygg eier som er like rolig i alle situasjoner, kan fint få hunden sin til å være det samme. Hunden hører på stemmen din at det ikke er noe farlig vi passerer. For eksempel kan man si: «Det er bare en hest» når man passerer

en hest. Hunden skjønner på tonefallet ditt at «hest» ikke er farlig. Dette må gjentas med andre ord i andre settinger.

Det er viktig at hunden blir trygg i mange forskjellige miljøer for at den skal legge bjeffingen på hylla. Noen steder kan du praktisere nulltolleranse på bjeffing. Det skjer ved at du første gang du er på dette stedet, irettesetter hunden for bjeffingen, og ikke trollerer noe bjeffing. Jeg har f.eks. nulltolleranse på jobben min, når hunden ligger i reisebaggen sin, og når vi går gatelangs i byer.

Mild irettesetting er å anbefale. Bruk samme teknikk som ulvemot mot ulvevalpene sine - grip rundt snuten på hunden og si nei. Det er som regel ikke nødvendig å skrike til en

lundehund - det skjønner veldig godt hva du mener på tonefallet ditt. En annen metode er å løfte opp hunden, og bære den et stykke før den settes ned igjen. En tredje metode er å snu og gå motsatt vei for så å snu mot den retningen du skulle igjen. Hvis hunden nok en gang bjeffer, så snur du igjen og igjen til den gir seg.

Poenget med alle disse metodene er at du bryter situasjonen. Hunden får sjansen til å starte på nytt, og noen ganger må man starte mange ganger før hunden skjønner at hvis den bjeffer, blir vi gående i ring her i dag.

Hvis hunden bjeffer når den slippes ut av bilen, løfter du den inn igjen og prøver på nytt. Jeg har også god erfaring med å ta hunden min i bånd ut av bilen og gi den en godbit med en

gang den kommer ned på bakken. Da blir godbiten fokuset, og ikke det som skjer rundt den. På denne måten kan situasjonsbettinget bjeffing trenes inn.

Ser lundehunden dårlig?

Noen lurar på om lundehunden ser dårlig, siden den løper mot et kjent menneske og bjeffer. Dette handler ikke om å se dårlig, men om å være oppspilt eller ha vaktinstinctet i behold.

Mine hunder blir imidlertid veldig lei seg hvis de har bjeffet på meg. De vet veldig godt at jeg alltid har godbiter i lommen, og at bjeffing ikke utløser disse. Hos oss har vi derfor den morsomme situasjonen at hundene varsler på min mann og sønn når de kommer hjem, mens når jeg kommer hjem, sitter de pent innenfor døren og venter spent på godbiten med logrende haler.

Dette handler om at de aldri får godbiter fra meg før de har roet seg,

og de kjenner garantert skrittene til den som har godbiter og er trygge på hvordan de skal oppføre seg for å få godbitene.

Ved å la alle i husstanden ha godbiter i lommene, kan en få slutt på at husets hunder varsler på husets folk. Det er jo ønskelig at de skal varsle hvis fremmede kommer til huset, men det vil de aller fleste hunder skille på. Bjeffing er det mest naturlige for dem, det å ikke bjeffe er det mest unaturlige og handler om stimuluskontroll.

Flere hunder i samme hus

Det er en større utfordring når en har to eller flere hunder. Da girer de hverandre opp, og bjeffetrening, eller rettere sagt, ikke-bjeffe-trening, er viktig å drive med en og en hund av gangen for så å introdusere det for hele gruppen.

I en gruppe vil det også gjerne være en lederhund som drar opp bjeffingen.

Begynn med denne, og jobb deg nedover på hierarkiet i gruppen. Den hunden som er nederst på hierarkiet vil mest sannsynlig slutte å bjeffe lenge før det blir dens tur.

Bjeffing ønskes, eller ...

Noen bryr seg slett ikke om at lundehunder bjeffer, men bor man i by, kan det være verdt å trene avbjeffing.

Det er også forskjell på hundene og hvor mye de bjeffer. Generelt er lundehunden en lett trent hund som fort skjønner poenget og er meget villig til å gjøre sin store mester og leder fornøyd.

Til syvende og sist handler all hundetrenning om tydelig lederskap. En trygg, tydelig leder som sier ifra når det er lov og bjeffe og ikke, gir en trygg lundehund som vil akseptere at det er sjefen som har retten til å bjeffe.

Hele gjengen på post: Fra v Gunvald, Kira og Daga

Fra Avlsrådet:

PELSPROBLEMER HOS LUNDEHUND

Problemer med hud og pels er blant de vanligste helseproblemene hos hund. Disse problemene kan være forbigående eller mer varige, og kan være vanskelige å diagnostisere. Det er imidlertid trasig når det oppstår, og vi vil her komme med en del råd. Dersom du har andre erfaringer, tar avlsrådet mer enn gjerne imot innspill om det!

Lundehunder røyter normalt 1-2 ganger i året. For noen hunder kan røytingen være så kraftig at de ser nærmest nakne ut, spesielt mister tisper ofte mye pels etter at de har hatt kull. Det kan også være at hunden flasser en god del. Dette er ikke unormalt. Børsting og en vask vil avhjelpe situasjonen. Det er derimot ikke normalt om hunden mister pelsen flekkvis slik at huden blir sår eller mørk og læraktig. Noen hunder klør veldig, mens andre ikke synes å være plaget. Dette er tilstander som bør følges opp.

Det er mange forhold som kan gi pels- /hudproblemer og det er ikke alltid så lett å finne årsaken.

Det kan skyldes utøy (pelsmidd, skabb, lus etc.). Dette må alltid avklares av dyrlege først.

Det kan skyldes allergi. Dersom utøy er utelukket av dyrlege er neste steg gjerne å teste et allergivennlig for en periode (minimum 4 uker!) og se om det har noen effekt.

Det kan skyldes hormonelle svingninger. Erfaringsmessig kommer en del pelsproblemer hos lundehund i 1-2 års alder (hannhunder) eller rundt en løpetid. Disse tilfellene kan være knyttet til hormonelle svingninger. Kastrering medfører store hormonelle endringer og kan også gi pelsproblemer. Disse problemene tar tid, men retter seg ofte etter hvert. B-vitamintilskudd ogampoovask som beskrevet nedenfor kan hjelpe.

Det kan uansett være nyttig å vaske hunden med en medisinsk shampoo. Epi-Sooth (kjøpes hos dyrleger) har vist seg svært effektivt i flere tilfeller. Man bruker den som en kur der hunden masseres med shampooen i 5-10 min. Dette gjøres først 2 ganger med 3-4 dager i mellom, deretter 1 gang i uka i 3 uker. Så tar man en lang pause (2 mnd) før behandling ev. gjentas. Det er viktig å ta pause, slik at huden ikke tørkes fullstendig ut, men får tid til å normaliseres.

Det kan skyldes pseudopelade. Blir hunden bare verre, er tiden

inne for å ta en hudbiopsi. Dette gjøres under bedøvelse. Be da om å få undersøkt om det kan være pseudopelade (det er ikke sikkert at det gjøres automatisk ved en biopsi). Dette er en lidelse som er påvist hos en del lundehunder med pelsproblemer. Pseudopelade behandles med Atopica. Det er viktig å ha en sikker diagnose før man begynner med Atopica, da det demper immunforsvaret, noe man ikke ønsker å gjøre uten god grunn. Veterinær Kerstin Bergvall i Sverige har studert pseudopelade hos lundehund og du kan lese om hennes funn og råd på de kommende sidene. Hvis din hund får påvist i pseudopelade, ber vi om at avlsrådet får melding om dette.

Det kan henge sammen med IL.

En hund som sliter med IL vil gjerne få pelsproblemer pga. dårlig næringsopptak. Pelsen blir da gjerne tynn og tørr. Da vil imidlertid andre symptomer indikere at det er et mage-/tarmproblem. Pelsen vil da oftest rette seg når hunden friskner til.

Pseudopelade eller MMIFA hos Norsk Lundehund

Tekst: Leg.vet Kerstin Bergvall

Lundehunden er unik på mange måter og har mange spesielle særtrekk. Det forekommer også en meget uvanlig type immunologisk avvik i rasen.

I kortversjon kan det sies at denne avvikelsen forårsaker at immunforsvaret angriper hundens egne hårsekker. Dette fører til lokal betennelse i huden med hårløse flekker som følge. Avviket er ufarlig, men kan forårsake at hunden klør seg mye.

I år (2014) publiserte vi en artikkel om denne avvikelsen i veterinærtidsskriftet Veterinary Dermatology. (Bergvall Kerstin, Shokrai Arman, Clinical and historical characterization of multifocal, spontaneous, non-infectious alopecia in Norwegian Puffin dogs (lundehunds), Vet Dermatol 2014; 25:112-e32). Der beskrives tilstanden både klinisk med symptombilde og på cellenivå, og artikkelen gjør også rede for hvordan tilfeller er blitt behandlet og med hvilket resultat.

Takket være det Svenske Lundehundselskapet i Sverige ble en forespørsel sendt ut sammen med tidsskriftet Lundehunden, og med hjelp av engasjement fra lundehundeiere fikk vi inn svar fra omtrent 60 prosent av antatt mengde lundehunder i Sverige. Hos disse hadde flekkvis hårløshet ikke vært sett på 74 prosent. Ved hjelp av diagnostiserte tilfeller ble det beregnet at tilstanden forekommer hos omtrent 16 prosent av den totale svenske populasjonen. Det virkelige tallet kan muligens være noe høyere ettersom det finnes hunder som ikke er blitt diagnostisert.

Nedenfor følger et sammendrag av artikkelen som viser til de fakta vi har kunnet samle omkring denne sykdommen.

Avlsrådet får en del spørsmål om hud og pelsproblemer fra tid til annen. Dette er jo et problem som kan ha mange ulike årsaker og som ikke alltid er like enkle å finne løsningen på. I Sverige har veterinær Kerstin Bergvall foretatt et studium på hudlidelsen Pseudopelade hos lundehund. Resultatene publiserte hun i fjor i et vitenskapelig tidsskrift og deretter hadde Lundehunden (medlemsbladet til Svenska lundehundselskapet) en større artikkel om saken i sitt blad i vinter. Artikkelen er oversatt til norsk av Solveig B. Steinnes og gjengitt med tillatelse fra SLS og forfatteren.

Hva betyr Pseudopelade, og hva står MMIFA for?

Hos mennesker forekommer tilfeller av noe som kalles Pseudopelade of Brocq. Dette innebærer at mennesker får flere hårløse flekker på hodet, med hud som tilsynelatende er reaksjonsløs. Immunforsvarsceller (lymfocytter) angriper hårsekkenes midtdel, og den nedre delen av hårsekken tilbakedannes. Det finnes åpenbare likheter mellom dette problemet hos mennesker og den typen flekkvis hårløshet som kan oppstå hos Norsk Lundehund.

De to nevnte tilstandene er likevel ikke helt identiske, og forkortelsen MMIFA står for de karakteristiske forandringene som oppstår i lundehundens hud, og er derfor foreslått som et mer passende navn på tilstanden. Dessuten brukes navnet Pseudopelade også på andre, ikke helt identiske sykdommer med håravfall som rammer hund og katt. Disse tilstandene er svært forskjellige fra det som sees hos lundehund.

MMIFA står for Mural mucinotic istmus folliculitis alopecia, og betyr hårløshet som følge av betennelse og avsetninger i og rundt hårsekkens midtdel.

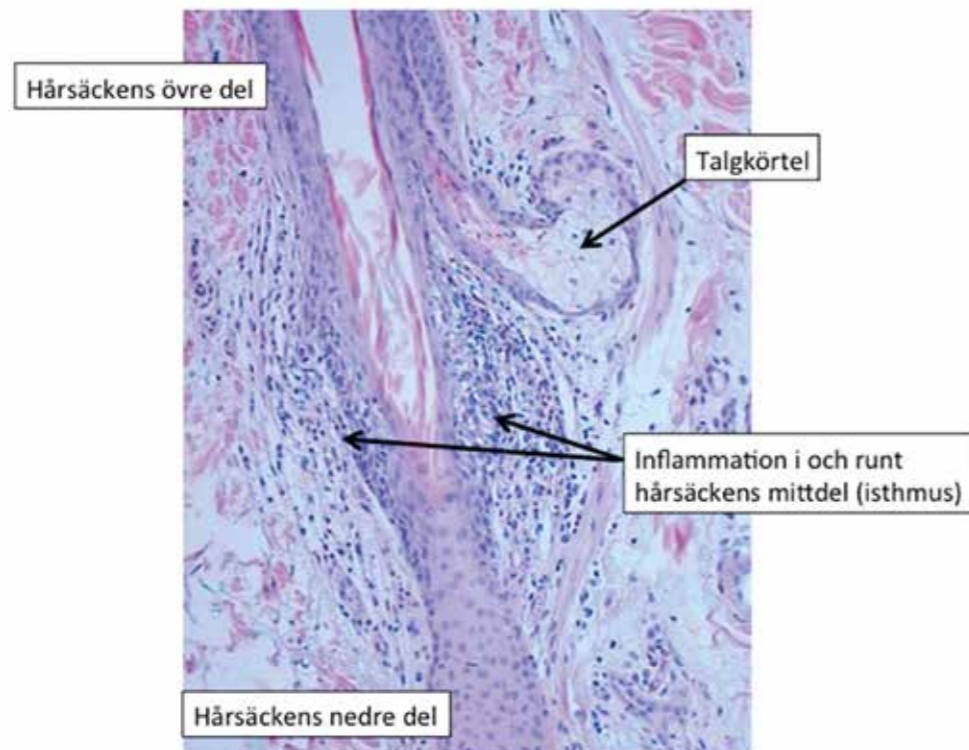
Hvilke symptomer får en hund med Pseudopelade eller MMIFA?

Hårløse flekker oppstår på ben, i ansikt og/eller på kroppen. De hårløse eller svært tynnhårete områdene er godt avgrenset, og huden er tørr med tynne flassaktige hudavsetninger. Hårsekkmunningene er tettet igjen med plugger som ligner på hudormer. For øvrig er huden reaksjonsløs eller ser litt rødflammet ut.

De fleste hundene viser tegn på kløe. Kløen kan være mild eller middels, men noen hunder har svært sterk

kløe. Klør og slimhinner er normale, og hundene har ikke nedsatt almentilstand. Det forekommer tilfeller hos begge kjønn.

Hårløsheten kan sakte forverre seg, eller har et forløp der det er perioder med forbedring og forverring. Noen hårløse flekker kan forsvinne, mens nye oppstår. Nye hår starter oftest å gro ut på midten av den hårløse flekken. Dette gjør at noen flekker kan se ut som en ring. Sykdommen leger ikke seg selv fullstendig og spontant, det er i så fall svært uvanlig.

Hva skjer i huden?

Ved hjelp av hudbiopsier (prøver av huden) har vi kunnet se at immunforsvarsceller, framfor alt lymfocytter, men også plasmaceller, angriper hårsekkveggene i høyde med området der talgkjertelen munner ut (isthmus). Se bildet.

Dette skaper betennelse i området, og dette medfører at hårsekken blir uten hårstrå. Betennelsen strekker seg ut i området rundt hårsekkens midttel og kan i blant nå ut til talgkjertelen, som da blir tilbakedannet. Hårsekkens nedre del, der hårløken finnes, blir ikke skadet eller forandret. Mucin, en slimtype, samler seg i det betente området. Overhuden blir fortykket og dekkes av et tykkere hornlag enn normalt. I selve hårsekken bygges

Når begynner hundene å vise symptomer?

Symptomene viser seg ofte ved ganske ung alder. De hundene vi har identifisert med sykdommen har fått symptomene allerede mellom 8 måneder til 7 års alder. (middels alder 2,2 år, vanligvis ved 1,5 år) Årstiden hadde ikke innvirkning på risikoen for sykdomsutvikling. Derimot så det ut som om det var sammenheng mellom løpetid hos tispene og første tilfeller av sykdommen, eller tilbakefall og forverring av symptomene. Ingen av hundene hadde noen annen sykdom eller ble behandlet med medisiner før MMIFA oppsto.

det opp en plugg som utenfra ser ut som en hudorm. Betennelsen og den tørre huden fører til at hunden klør seg.

Har hunder med Pseudopelade eller MMIFA andre problemer?

Tre av hundene viste også symptomer på IL, men hos disse hundene hadde hårløsheten vart i 3-6 før symptomene på IL viste seg.

En hund hadde hjertesykdom og tre hunder var monorkide (bare en stein i pungen). Konklusjonen er at det ikke finnes bevis for at denne tilstanden har noen sammenheng med andre sykdommer.

Hvordan utvikles sykdommen? Kan den behandles?

Hundene med MMIFA ble fulgt opp i mellom ½ og 12 år. I gjennomsnitt ble de fulgt i 3 år.

Spontan forbedring eller tilfriskning forekom ikke. Ni av ti hunder uten medisinsk behandling fortsatte å ha symptomer hele tiden. Hårløse flekker kunne likevel vokse helt eller delvis til igjen, mens nye flekker dukket opp på andre steder.

Forskjellige sorter sjampo, tjæreholdige midler, mykgjørende og fuktgivende midler eller fettsyrer hadde det til felles at de gjorde huden myk og mindre tørr, men for øvrig ble ikke sykdommens tilstand bedre.

I noen tilfeller ble antiparasittiske midler, antibiotika eller fettsyrer forsøkt brukt, men ga ingen effekt. Kortison minsket kløen, men var også lite effektivt, med ett unntak; Ciklosporin (Atopic vet) var generelt effektivt for å kontrollere hundens symptomer.

Konklusjon:

MMIFA er en ufarlig men ofte kløende tilstand som forårsaker hårløse flekker i pelsen hos lundehund. Årsaken er et immunologisk angrep på hårsekkens midttel, som skader hudens talgkjertler. Sykdommen er ikke helt uvanlig innenfor rasen, og kan ved behov behandles. Ettersom sykdommen er ufarlig og avlsbasen innenfor rasen er snever, bør denne typen av problem hos hunden ikke medføre at hunden utelukkes fra avlsprogrammet.

Forfatteren takker det Svenske Lundehundselskapet, alle eiere og ikke minst alle trivelige lundehunder som hun har fått mulighet til å treffe gjennom dette arbeidet.

Over: hund med hårløse flekker forårsaket av pseudopelade/ MMIFA.
Under: samme hund etter behandling.

Leg.vet Kerstin Bergvall
Specialist i hundens o kattens sjukdomar
Specialist i dermatologi hund o katt
Diplomate of European College of Veterinary Dermatology
Foto: Arman Shokrai, Kerstin Bergvall

Sykling med lundehund

Tekst og bilder: Elin Maribo Hovde

Å sykle med en liten hund som lundehunden, krever at du som syklist tar hensyn til hundens tempo i ett og alt. Hold like mye øynene på hunden som på veien og sjekk at den har det greit der den løper. Varier tempo ofte, slik at den både får luntet, travet og galoppert. Stopp så den får gjort fra seg når den skal det. Hunden skal løpe i en springer ved siden av sykkelen. Springerer absorberer opp til 90% av alle uventede nykk og trekk fra hunden din, slik at du holder balansen og hunden din er trygg. Det kan også være lurt å ha med en vannflaske til hunden, slik at den kan få drikkepause når du tar drikkepause. Hunden skal alltid ha sele på ved sykling, og det skal være en sele med høyt festepunkt på kroppen. Halsbånd og sykling hører ikke sammen.

Foring ved sykling

Lundehunden bør ikke løpe på tom mage, men heller ikke rett etter et måltid. La det gå 1/2 til 1 time fra måltid til sykling. Etter sykling er min erfaring at lundehunden gjerne vil ha vann, og så mat med en gang. Det har alltid gått bra for min hund. Å la hunden legge ut på sykkelturen uten å ha fått mat den dagen, ville jeg aldri gjort med en lundehund. En lundehund må få spise når den er sulten, men ikke gi hunden det største måltiden før en sykkelturn. Hunder med mye mat i kroppen jobber normalt med litt lavere prestasjon og større belastning enn på halvtom mage.

Poter og underlag

Mange tror at trening på hardt underlag er skadelig.

Det som er sant er at hunden tåler løping på den type underlag den er tilvendt. Når hunden er vant til å løpe ved siden av sykkelen på asfalt, så går altså dette helt fint, men obs! obs!, ikke på varme sommerdager når asfalten koker! Da kan det gå hardt ut over små poter. På asfalt bør du sykle langsommere, kortere og ikke minst venne hunden til underlaget over lang tid. Har du mulighet til

å la hunden din løpe på grusen ved siden av veien ved at du sykler på asfaltkanten, så gjør det. Ha øynene med deg og sørg for å unngå glasskår og annet søppel som kan ligge i veikanten og skade hundens poter.

På grus-, sand- og jordunderlag kan hunden løpe lenger og raskere uten å risikere pote- og belastningsskader, og det krever kortere tilvenning enn asfalt. Har du muligheten til det, er det lurt å la hunden få løpe på litt forskjellig underlag, så venner potene seg til alt.

Hvor langt kan du sykle?

Hvor lenge, hvor ofte og hvor fort du kan sykle med hunden din, avgjøres av hvor god generell form den er i, hvor slank den er og hvor disponert den er for poteslitasje. Lufttemperatur og luftfuktighet har også mye å si, kombinert med hvor tett og mørk pels den har. Mørk pels gir større fare for overoppheting. En lundehund løper gladelig to mil om dagen, så sant den får nok hvile etter hver tur, vann under turen og du tar hensyn til vær og vind og hvor den setter potene.

Trening med sykkel

Å bruke syklingen som trening for deg selv med en lundehund i springer, vil jeg ikke anbefale, med mindre du bare sykler oppoverbakker. Å sykle med en lundehund, blir en transportetappe fra A til Å. Skal du sykle lengre turer, eller på sterkt trafikkerte veier, anbefaler jeg en sykkelvogn til barn. Skjær til isopor og legg i den nedsenkede delen der barn skal ha føttene sine, slik at hunden får hele flaten i sykkelvognen til å sitte/ligge på. Legg et teppe med hundens lukt over. I slike vogner er det vanligvis plass til to barn, og det er derfor fire sikkerhetsstroppe festet i ryggsetet. Vognen vil også romme to små hunder, og da brukes to og to sikkerhetsseler til hver hund. Disse festes i hundenes seler. Nå kan du sykle så langt du bare vil! Hunden sitter i vognen når den er sliten, og løper når den er uthvilt. Og du får selv mye trim av å sykle med vogn etter sykkelen.

Sol og sykling

En generell regel er at du bare skal la hunden løpe ved sykkelen hvis det er under 15 varmegrader, og ikke i direkte sollys. Min erfaring er at lundehunden gjerne løper ved siden av sykkelen i sollys, så lenge den kan hvile litt i vognen underveis. Den løper også gjerne når det er over 15 grader, og ser ut til å tåle varmen godt. Du som eier må selvfølgelig bruke hodet. Tilpass turen og farten etter forholdene!

Hvis hunden din ikke er lykkelig ved siden av sykkelen, skal du ikke sykle med den. Det er viktig at hunden synes dette er gøy! Belønn hunden fra første kontakt med sykkelen, og belønn også ved pausene underveis. Lundehunder er vanligvis veldig ivrige etter å følge eieren sin, så vær positiv og gi inntrykk av at dette er kjempegøy, så får du en hund som synes akkurat det!

God sykkelturn!

Lillelunden

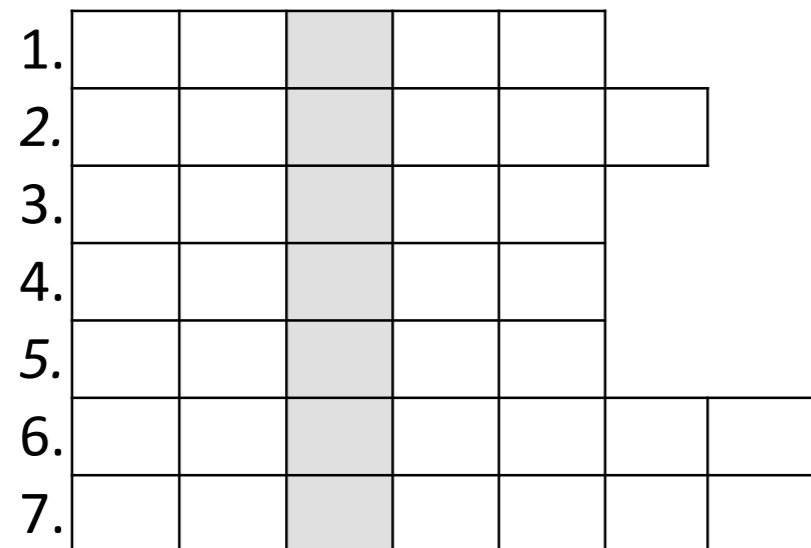
Kryssord 2/15

Denne gangen har vi fått kryssordet tilsendt fra Finn Lund. Han gir dere et hint for løsningsordet: Spennende for lundehunder.

Slik løser du kryssordet:

Fyll inn svaret på spørsmålene nedenfor i rutene. I de grå feltene vil det til slutt danne seg et ord.

1. Insekt
2. Grave
3. Fores
4. Kroppsdel
5. Ikke ville
6. Lykketing
7. Ekte

Vil du være med i trekningen av en liten premie, send inn svaret til redaksjon@lundehund.no innen 1. september 2015. Oppgi gjerne hvor gammel du er. Voksne kan også sende inn på egne eller andres barn eller barnebarn.

Løsningen på kryssordet i forrige nummer var: SNØMANN.

Denne gangen fikk vi inn tre svar, og den heldige vinneren som får tilsendt en premie er Therese Pedersen. Vi gratulerer!

Det
var
en
gang

...

Petter kanin var en mester i å gjemme seg for sin eier. Han fikk ofte lov å løpe løs, og som regel hoppet han inn igjen i buret sitt av seg selv, men på våren, når luften er full av deilige dufter av kanindamene i nabohuset, da stikker han. En gang var han putt borte, og eieren kunne ikke finne han noen steder. En ettersøkshund måtte tilkalles!!

Det er her jeg, Lunda lundehund, kommer inn. Jeg har en perfekt nese for kaniner! Bare vent, tenkte jeg, deg finner jeg lett! Først luktet jeg i buret hans for å vite hvordan han lukter. Deretter fant jeg sporet hans på bakken, og her skal du få høre fra Petter selv hvor han hadde hoppet:

«Så hopper jeg ut, ha, ha
Dette skal bli så bra!
Jeg vil ut og finne jenter,
jeg vet de er her og venter.

Jeg hopper gjennom gras,
men hva hører jeg? Mas!
Petter, Petter hvor er du?
Kom her, di dumme ku!

Nei, prater du sånn til meg,
da kommer ikke jeg!
Nå skal jeg ut på tur,
og jeg er veldig lur!

Under låven, hoppedi hopp
hit og dit, over plank, stopp!
Her var det for trangt for meg,
jeg finner en annen vei.

Graver meg under et gjerde,
her var det fint å være.
Lukter at jeg er nær,
jenter - er dere her?

Ja, så fine dere er,
men hva skjer her?
Jeg hører en hund!
Nei og nei, vent en stund!

Jeg hopper opp på et tak,
pytt, det var ingen sak.
Men hva er det jeg ser?
Her kommer det fler'

En snute stikker opp over kanten,
en stemme roper: Jeg fant den!
Ingen jente jeg fikk,
slik var det det gikk ...»

PETTER KANIN

Tekst og bilde: Elin Mariboe Hovde

Lundehund-stand på messe: Camp Villmark 2015

Tekst og bilder: Geir Morten Jansberg

Dette var min siste stand hvor jeg har vært med på å ha ansvaret for i denne omgang. Jeg vil nå ha litt bedre tid med hunda på de neste store utstillingene og være litt mer sosial rundt ringen.

Vil takke spesielt Roger og Gro for samarbeidet disse årene. Vi har også hatt mange som har stilt opp på standen og raseparader, så vi har fått vist frem den fine rasen vår, ingen nevnt ingen glemt.

Til slutt vil jeg ønske de som tar over lykke til, og oppfordrer alle til å stille opp hvis de har mulighet til å hjelpe til. Bare det å få besøk på standen av lundefolk med hunder gjør standen mer levende, interessant og trekker folk.

Da er årets første messe unnagjort. "Camp Villmark" er det nye navnet på Villmarksmessa etter at Varehusmessa på Lillestrøm har tatt over og ble avholdt 9-12 april. Jeg og Roger Hugo Gibson satte opp standen på onsdag og messen åpnet dørene på Torsdag kl. 12.00.

I motsetning til dogs4all er det kun jakthundklubber som har rasetorg her og det gjenspeilte seg i aktivitets ringen med visning av apportering, blodspor, utstillingsteknikk og div. angående trening av hund.

Vi hadde som vanlig godt besøk på standen og ett par av dem sto på venteliste på valp. På standen i år i tillegg til meg og Navahoos Birk Yksander, var Gro Viken med Paluna Flora Saradatter, Roger Hugo Gibson med Keezas Lunde Sara. På søndag hadde vi besøk av Dan Grell og Tone Hauge med Viljadatter Birka.

Nytt fra Aust- og Vest-Agder

Ringtrening med lundehunder på Lunde Skole i Søgne, Vest Agder

Vi trener på tirsdager med lundehunder og noen raser til. Vi begynte i april og holder nok på til ut mai. Dette er hyggelig og sosialt, samtidig får vi trent med hundene våre.

Alle er velkomne til å bli med oss.

Vi avslutter med en grillkveld på en av Sognes fineste øyer "Kjeøya", mer om dette kommer på Facebook.

Hilsen fra NLK Fylkeskontakt i Vest- og Aust-Agder
Gerd Langenes (tekst og bilde)

Nytt fra Hordaland og S&Fj

Invitasjon til lundehund-treff søndag 21. juni kl 12:00 på Myrbø Dyresenter

Jeg håper å få til et uhyttelig treff der lundehundeiere og hunder kan møtes og kanskje bli litt kjent med hverandre.

La oss treffes og høre hva dere tenker om kontakt med andre lundehundeiere, og eventuelle aktiviteter hvis noen er interessert i det.

Vi har fått leie en av de inngjerdete treningsbanene på Myrbø Dyresenter på Espeland (mellom Nesttun og Indre Arna) der hundene kan løpe fritt, og vi andre kan prate og bli kjent. Vi legger ikke opp til noen aktiviteter i denne omgang, men hvis det er ønskelig, kan vi sikkert få til noe på sparket. Her er link til senteret sin facebook side, der du også finner kart: www.myrbo.no

Der er et lokale der vi kan være hvis været er dårlig, eller vi ønsker å sette oss ned innendørs en stund. Ta gjerne med noe å spise/drikke, og det blir kaffe og kake til de som ønsker det. Husk vann til hundene!

Det koster noen kroner å leie lokalet og banen, så det er fint om du gir en tilbakemelding på om det er sannsynlig at du kommer. Om du vil være med å spleise, så er det fint, men det går bra ellers også!

Ta gjerne kontakt med Lille Wagtskjold, mobil 909 74 408 eller lille@wagtskjold.net.

Hilsen fra NLK Fylkeskontakt Hordaland/Sogn og Fjordane
Lille Wagtskjold

Nytt fra Nordland

Lundehundtreff på Horvnes, Sandnessjøen 8–10. mai

Tove Bastesen og Frode Schei inviterte til lundehundtreff på Horvnes marina like utenfor Sandnessjøen. De hadde lagt godt til rette for treffet og vi hadde alle fasiliteter tilgjengelig.

Fredagskveld møttes vi til tur på bergene, og de sju hundene fikk løpe løse og riktig kose seg. Det var bare et unntak for ei løpsk lita Oda som måtte ha bånd på. Hundene fikk god kontakt med en gang og kom fra Rognan i

nord til Trofors i sør.

Lørdag hadde Tove ordnet med plass for oss midt i sentrum av Sandnessjøen og der stilte vi oss opp med hundene i grunder og salg av lodd og hundeeffekter. Det var båtmesse samtidig, så det var et yrende folkeliv.

Antall hunder økte etter hvert til 15 og folk stoppet og snakket – og klødde – og kikket og lurte både på om hundene var til salgs eller om de var gevinster. Det var mange som spurte om rasen og det ble tatt bilder og utvekslet kontakter.

Det var artig å se på hvor rolige hundene var og hvor lite de egentlig brydde seg om bråk og støy rundt. Unntaket var da trommekorpset passerte for tredje gang, da var det noen som etter hvert gikk lei.

Da vi kom tilbake til "basen" ble det grilling og langbord inne på servicehuset og praten gikk rundt bordet i trivelig selskap. Vi fikk også gå flere fine turer i den flotte naturen og omgivelsene. Vi ble enige om at vi ønsker å gjenta et slikt treff til neste år.

Takker vertskapet for et flott gjennomført treff. Vi kommer tilbake.

Hilsen NLK Fylkeskontakten i Nordland,
Karen Elise Dahlmo

Nytt fra Troms

Eggleitinga er startet

Foto: Nina Schneider

Merete viser frem andegg som Sarek har funnet

Nå er lundehundene i gang med eggleiting for Avinor i Tromsø. Vi hadde vårt første søk i dag, den 10 mai, og hele 9 hunder møtte opp med sine eiere. Det er bare helt fantastisk, for en gjeng. Vi er 13 lundehunder i Tromsø nå, så dette lover veldig godt. Jeg hadde ikke tro på at vi skulle finne noe i dag, fordi det har vært en kald vår. Men vi fant et måsegg og 7 stokkand egg. I tillegg har vi fått et nytt område å leite på, og etter hvert får vi et område til.

Og i avisen Nordlys, sto det en dag en liten notis om fugleproblemet ved flyplassen, og da var det en Avinor ansatt, som uttalte at ved flyplassen bruker vi lundehunder i kampen mot fuglene. Det var jo artig å lese at vi blir lagt merke til.

Hilsen NLK Fylkeskontakten i Troms,
Merete Evenseth
Foto: Nina Schreiner

Nytt fra Trøndelag

Foto: Dagrunn Mæhlen

Hei alle lundehudentusiaster i Trøndelag!

Våren er her og som resten av naturen, så spretter vi ut.

Avdelingen hadde sitt årsmøte den 7 februar. Protokollen fra møtet er gjengitt et annet sted i bladet. Jeg vil benytte anledningen til å takke Rita Daverdin og Hilde Nordtiller for innsatsen i styret som var og ønske Hege Belsvik, Gunn Tove Ormset og Trond-Åge Seem velkommen i det nye. Du finner oversikt over hele styret bakerst i bladet.

Programmet for våren holder på å ta form. Det blir nytt agilitykurs på Klett i mai i regi av Sportshunder. I tillegg til at vi har fått en veldig god avtale fra Sportshunder, sponser avdelingen klubbens medlemmer på dette kurset. Ikke alle i Trøndelag bor slik at de kan reise til Klett for å delta på kurs. Avdelingen tilbyr derfor:

Støtte til alternativt kurs:

Medlemmer som ikke har anledning til å delta på agilitykurset pga. lang reisevei, kan søke om støtte på kr. 500 for deltakelse på ett lignende aktivitetskurs i sitt nærrområde. Avdelingen har avsatt kr. 3000 til dette formålet. Støtte innvilges fortløpende mot søknad og utbetales mot kursbevis. Send epost til nlktrondelag@lundehund.no eller sms til Hanna Gautun 91109116 om du er interessert.

Ellers så planlegger vi:

12. mai	Ringtrening og grilling hjemme hos Hilde Nordtiller
7. juni	Vårtreff på Orkdal hundeklubbs område
12-13. september	Høsttreff i Steinkjer i forbindelse med utstillingen der

SETT AV DAGENE NÅ – MER INFO KOMMER!

Avdelingen har nå både en egen side og en gruppe på facebook. Siden vil være en informasjonskanal der avdelingsstyret kan legge ut informasjon om ulike aktiviteter. Gruppen er til for at dere medlemmer kan dele bilder, skryte av hundene deres og invitere til turer, treff og aktiviteter på eget initiativ. Ta gjerne en titt på begge steder!

På vegne av styret for NLK, Avd Trøndelag,
Hanna Gautun

Valpeformidling i NLK

Valpeformidler i Norsk Lundehund Klubb hjelper til med å opprette kontakt mellom valpekjøpere og oppdrettere som har valper til salgs.

Ta gjerne kontakt med klubbens valpeformidler for mer informasjon:

Liv Skjervik,
Sygnaveien 16, 4308 Sandnes,
Tel 51 67 22 16 / 958 86 117,
ePost: valpeformidler@lundehund.no

Norsk Lundehund Klubb fører statistikk over valpekull. Gi gjerne beskjed til valpeformidler vedr. planlagte kull, valper som er født, når valpene er solgt, og hvor de dro. Dette formidles videre til klubbens ulike kartoteker over hunder og eiere.

De som ønsker valpeformidling gjennom klubben må informere om når paring har skjedd, og med hvilke hunder, for at formidling kan skje best mulig.

Formidlingstjenesten foretar en viss prioritering. Valpekjøperne som har ventet lengst får tilbud om valp først, dersom tidspunktet passer. Det kan eventuelt tas hensyn til eksteriøret om valpene skal brukes til utstilling, og videre avl, slik at de som har best utviklede ekstratær går til utstillingsinteresserte kjøpere.

Annonsering av valper

Mange oppdrettere legger ut bilder av valpene på Facebook. Det er jo kjekt å legge ut nyheten der, men det er ikke "alle" som har interesse av/eller tilgang til dette mediet. Klubben har imidlertid et tilbud som kan være av interesse for oppdrettere og valpekjøpere å benytte:

NLKs hjemmeside - lundehund.no

Sammen med redaksjonen for klubbens hjemmeside - www.lundehund.no - har vi organisert en tjeneste hvor informasjon om valpekull legges ut. Web-redaksjonen kan kontaktes på ePost: hjemmeside@lundehund.no

Annonsering av valper på Finn.no opphører

Norsk Lundehund Klubb sin avtale med nettstedet Finn.no om annonsering av valper som er til salgs er sagt opp og avsluttet pr. 15. mars 2015.

Få medlemmer benyttet seg av tilbudet om annonsering, og klubbens kostnad med å opprettholde avtalen ble dermed vurdert som for høy.

NLK avdelinger

Avdeling Trøndelag

Styreleder	Hanna Gautun, Nordahl Griegs vei 12, 7024 Trondheim tel: 72 55 57 85/911 09 116, e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Nestleder	Siri Monkan, Trondheim, tlf 915 85 003
Sekretær	Hilde Helgesen, Trondheim, tel: 917 52 254
Kasserer	Gunn Tove Ormseth, Fannrem, tel 915 50 998
Styremedlem	Hege Belsvik, Saksvik, tlf 995 59 503
Vara- medlemmer	Trond Åge Seem, Vikhammer, tel: 907 61 364 Oddbjørg Bakk, Kyrksæterøra, tel: 900 61 633
Revisor	Mari Østgaard, tel: 913 42 404
Vararevisor	Claudia Melis, tel: 938 59 351
Valgkomite	Solvor Melum, tel: 412 63 684 May Elisabeth Lernæs Selbekk, tel: 951 48 536 Unni Storli, tel: 404 51 525

Avdeling Nordland

Styreleder	Karen Elise Dahlmo, Drevja, 8664 Mosjøen, tel: 900 51 420, e-post: ked@dahlmo.no
Nestleder	Eirik Anders Olsen, Bø i Vesterålen, tel: 974 23 074
Sekretær	Ellen Brattbakk, Mosjøen, tel: 481 13 236
Kasserer	Tina Karstensen Fransson, Bodø, tel: 916 34 847
Styremedlem	Janne Haustreis, Trofors, tel: 908 74 359
Vara- medlemmer	Bjørg Skundberg, Trofors, tel: 412 11 153 Tove Bastesen, Sandnessjøen, tel: 915 41 316
Valgkomite	Hermund Brækken, Mosjøen, tel: 992 53 723 Bård Mathias Andersen, Dalsgrenda, tel: 905 85 161 Beate Leirfall Danielsen, Bøstad, tel 951 19 419

NLK Database

The Norwegian Lundehund Database collects and maintains all information on Puffindogs worldwide

To keep this database updated on dogs alive or passed away, illnesses experienced and other relevant information regarding the breed, we strongly recommend all lundie-owners to report such information to the database-manager Marc Daverdin, eMail: database@lundehund.no. The information will be anonymously used for research, helping prevent illness in the breed.

The database also offers help finding suitable partners when breeding your Lundehund.

This is the official database of the Norwegian Lundehund Klubb. You will find it on the internet at NLK's homepage address <http://www.lundehund.no> or internet-address: <http://daverdin.com/NLK/>.

To be granted access, please contact Mr. Marc Daverdin at the eMail-address indicated above.

NLK komitéer og utvalg

Valpeformidler

Liv Skjervik, Sygnaveien 16, 4308 Sandnes
Tel: 51 67 22 16 / 958 86 117,
e-post: livskjervik@hotmail.com

Avlsrådet

e-post: avlsraadet@lundehund.no
Christen Lang, leder, Sandviksveien 173,
5035 Bergen, Tel: 909 81 295,
e-post: chr-lan@online.no
Hanna Gautun, Nordahl Griegs vei 12,
7024 Trondheim, Tel: 911 09 116,
e-post: hanna.gautun@ntnu.no
Bård Andersen, Innigarden 23,
8617 Dalsgrenda, Tel: 480 30 585
e-post: bard.andersen@gmail.com

Krysningsgruppa

Medlemmene i Avlsrådet,
representant fra styret:
Turid Helfjord, Solgløttv 90,
2848 Skreia, Tel: 902 74 775
e-post: turid.helfjord@gmail.com

Hundekartoteket med spørreskjema om hundens helse og vedr. kull og parringer

Gro W. Viken, Humlevegen 20,
2216 Roverud, Tel: 61 29 81 15 / 905 85 277,
e-post: groviken@online.no

Valgkomite (oppnevnt av årsmøtet)

Unni Hofstad, Nermølneveien 10, 7900 Rørvik
Tel: 74 39 38 61/952 17 957,
e-post: unni@hofstad.cc
Gerd Haugen, Midtre Burevei 20,
3475 Storsand, Tel: 32 79 15 70,
e-post: ger-ha@online.no
Jan Opsanger, Omvikedahlsvieien 51,
5464 Dimmelsvik, Tel: 53 48 17 29 / 995 74 139,
e-post: j-helops@online.no

Varamedlem:

Geir Morten Jansberg, Norderhaug 26,
2219 Brandval. Tel: 62 82 55 32 / 476 26 707,
e-post: gmortj@online.no

Lundebua

Karen-Elise og Jon Dalhmo, Drevja,
8664 Mosjøen, Tel: 75 18 76 64 / 900 51 420
Bestilling:
<http://lundehund.no/index.php/lundebua> eller
e-post: lundebua@lundehund.no.

Ansvarlig for klubbens kalender

Hilde Nordtiller, Trondheim.
Tlf 97676047
e-post: nordtiller@yahoo.com

Ansvarlig for Årets Utstillingshund

Unni Hofstad
Dagrunn Mæhlen
e-post: utstillingshund@lundehund.no

Ansvarlig for Årets Aktivitetshund

Elin D.W. Johannessen
Irene Stølan
e-post: aktivitetshund@lundehund.no

Klipparkiv, lundehund i media

Anne Lise Torsteinsen, Brenneveien 67,
1339 Vøyenenga. Tel: 67 13 32 49,
e-post: r-tors@online.no

Klubbeffekter / materialforvalter

Jan H. Opsanger, Omvikedahlsvieien 51,
5464 Dimmelsvik,
Tel: 53 48 17 29 / 995 74 139,
e-post: j-helops@online.no

Arbeidsgruppe foring

Karen Elise Dahlmo og Ellen Brattbakk
tel: 900 51 420
e-post: ked@dahlmo.no

Arbeidsgruppe bruksegenskaper og atferd

v/NLK styret,
e-post: styret@lundehund.no

Utsendinger til NKKs representatskapsmøte:

Styret oppnevner to delegater

Medlemskartoteket:

Merete Evensen, Glimmerveien 11,
9022 Krokeldalen, Tel: 916 44 269,
e-post: mereteevensen@yahoo.no

Klubbens medlemsblad, Lundehund-nytt

Elin Mariboe Hovde
Solveig Bjørkenes Steinnes
Jon Wagtskjöld
e-post: redaksjon@lundehund.no

Klubbens hjemmeside, www.lundehund.no

Ragna Fossen, redaktør
Elin Mariboe Hovde, medarbeider
e-post: hjemmeside@lundehund.no

Norsk Lundehund Klubbs database

Spørsmål, kommentarer og forslag:
Marc Daverdin
e-post: database@lundehund.no.

NLK fylkeskontakter

Finnmark

Elin D. W. Johannessen, Breilia 9,
9600 Hammerfest, tel: 917 62 954
e-post: elin_dwj@yahoo.no

Troms

Merete Evenseth, Glimmerveien 11,
9022 Krokeldalen, tel: 916 44 269,
e-post: mereteevenseth@yahoo.no

Nordland

NLK avd. Nordland v/styret,
tel: 900 51 420
e-post: ked@dahlmo.no

Nord-Trøndelag

Unni Hofstad, Nermølneveien 10,
7900 Rørvik, tel: 74 39 38 61 / 952 17 957,
e-post: unni@hofstad.cc

Sør-Trøndelag

Avd. Trøndelag v/styret,
tel: 73 83 70 28 / 911 09 116
e-post: hanna.gautun@ntnu.no

Møre og Romsdal

Tove-Ann Lillevik Vatne, Åmdal
6150 Ørsta, tel: 971 00 129
e-post: talvatne@hotmail.com

Sogn og Fjordane / Hordaland

Torbjörg Lille Wagtskjold, Midtunvegen 1d,
5224 Nesttun, tel: 909 74 408
e-post: lille@wagtskjold.net

Rogaland

Liv Skjervik, Sygnaveien 16,
4308 Sandnes, tel: 51 67 22 16 / 958 86 117
e-post: livskjervik@hotmail.com

Aust- og Vest-Agder

Gerd Langenes, Eiketjønnveien 22,
4640 Søgne, tel: 909 05 070,
e-post: gerd.langenes@gmail.com

Buskerud / Vestfold / Telemark

Gerd Haugen, Midtre Burevei 20,
3475 Storsand, tel: 32 79 15 70
e-post: ger-ha@online.no

Hedmark

Geir Morten Jansberg, Norderhaug 26,
2219 Brandval, tel: 476 26 707
e-post: gmortj@online.no

Oppland

Gro W. Viken, Humlevegen 20,
2216 Roverud, tel: 61 29 81 15 / 905 85 277
e-post: groviken@online.no

Oslo

Roger Gibson, Simensbråtveien 6,
1182 Oslo, tel: 22 68 87 10 / 468 41 898
e-post: gibson@online.no

Akershus

Alejandra Garcia, Store Landfall øvre 6B
3025 Drammen, tel: 413 29 367
e-post: snuppela@gmail.com

Østfold

Irene Zakariassen, Vardeveien 36,
1659 Torp, tel 476 50 74
e-post: irene@familiehunden.no

Kontaktpersoner ved mage/tarm problemer

Unni Hofstad, Nermølneveien 10,
7900 Rørvik, Tel: 74 39 38 61 / 952 17 957,
e-post: unni@hofstad.cc

Rita H. Daverdin, Hyllandvn 2,
7517 Hell, Tel: 922 36 662
e-post: ritadaverdin@yahoo.no

Turid Helfjord, Solgløttv 90,
2848 Skreia, Tel: 902 74 775
e-post: turid.helfjord@gmail.com

Gerd Haugen, Midtre Burevei 20,
3475 Storsand, Tel: 32 79 15 70,
e-post: ger-ha@online.no

Liv Skjervik, Sygnaveien 16,
4308 Sandnes, Tel: 51 67 22 16 / 958 86 117,
e-post: livskjervik@hotmail.com

Æresmedlemmer

Norsk Lundehund Klubb har over årene hedret noen få av medlemmene med tittelen "æresmedlem".
Æresmedlemmene får diplom fra klubben ved utnevnelsen, og varig, gratis medlemskap.

Våre æresmedlemmer er:

- Margit Lines Våtvik
- Christen Lang
- Roar Torsteinsen
- Anne-Lise Torsteinsen

Lyrypa's kennel

Inger-Marie, Unni og Iren Storli
Tlf: 74160470, 72426600, 74165660
unnistorli@hotmail.com - iren.storli@c2i.net

Kennel Lundestugu

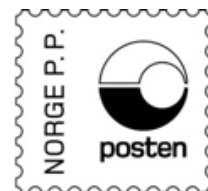

Kennel Lundestugu takker for
vinteren og håper alle får en
GRØNN & VARM vår!

Fra v.: Paluna's Øydis CENTA Troyadatter, f. 9/4-12.
ODIN, f. 27/8-02. LINJA, f. 9/7-04.

Gro W. Viken
Mob. 905 85 277 / tlf. 61 29 81 15

Foto: BSA

Returadresse:
Merete Evenseth
Glimmervegen 11, N-9022 Krokeldal

Paluna's Saija Atladotter fra Kennel Keeza's Lunde
foto: Susanne Stig Hansen,

Husk to sentrale arrangementer i sommer og høst::

- Helgen 17. – 19. juli skal vi avholde treff med spesialutstilling i Ål i Hallingdal. Se egen utstillingsannonse i bladet.
Et slikt treff er avhengig av at flere hjelper til, derfor ber vi dere om å hjelpe oss med følgende: kafetjeneste, tombola, rigging av utstilling, sekretariat. De som vil hjelpe til sender epost til spesial@lundehund.no merket «Dugnad» og sier hva du kan bidra med.
- Helgen 4. – 6. september skal det være Europavinnerutstilling (EDS) på Lillestrøm. Der skal vi ha internasjonalt dommerseminar og stand.